

Interreg
Latvija-Lietuva
Eiropas Reģionālās attīstības fonds

EIROPAS SAVIENĪBA

JELGAVAS NOVADS
STABILAI NĀKOTNEI

**ELEJAS MUIŽAS PARKA
PĀRVALDĪBAS PLĀNS
2018.-2027. GADAM**

Marka: Attīstības stratēģija /AS/

Pasūtītājs:

Jelgavas novada pašvaldība
Pasta iela 37, Jelgava, LV 3001
Reģ. Nr. 90009118031

Izpildītājs:

SIA „Veido vidi”
Asteru iela 14A-49, Jelgava, LV-3001
Reģ. Nr. 43603058426

Pārvaldības plāna sastāvs

Daļas k.nr.	Nosaukums	Marka	Lapas puses
I	Elejas muižas parka attīstības darbības stratēģija 2019.-2028.gadam	AS	1 - 38
II	Elejas muižas parka ainavas apsaimniekošanas plāns	AA, AAP	39 - 89
III	Elejas muižas parka ainavas ilgtermiņa apsaimniekošanas priekšlikumi	AIP	90 - 103

I DAĻA

ELEJAS MUIŽAS PARKA ATTĪSTĪBAS DARBĪBAS STRATĒGIJA 2018.-2027. GADAM

Pasūtītājs:

Jelgavas novada pašvaldība
Pasta iela 37, Jelgava, LV 3001
Reģ. Nr. 90009118031

Izpildītājs:

SIA „Veido vidi”
Asteru iela 14A-49, Jelgava, LV-3001
Reģ. Nr. 43603058426

2018

Saturs

Ievads	5
1. Esošās situācijas analīze. Elejas muižas parka organizācijas apraksts.....	9
1.1. Parka darbības pilnvarojums.....	11
1.2. Parka vadības modeļa un organizatoriskā struktūra	12
2. Parka misija – attīstības mērķis (ainavu kvalitātes mērķis)	16
2.1. Misija	16
2.2. Vīzija.....	16
2.3. Vērtības	16
2.4. Funkcijas	17
3. SVID analīze	21
4. Parka attīstības darbības virzieni (mērķi) un prioritārie uzdevumi.....	23
5. Plānotās darbības rezultāti.....	25
5.1. Pasākumu programmas raksturojums	31
5.2. Noslogojuma un apmeklētāju skaita raksturojums un prognozes.....	34
6. Publicitāte	36
7. Parka ilgtspēja	38

Ievads

Kultūrvēsturiskais objekts – Elejas muižas parks – atrodas valsts centrālajā daļā Lietuvas pierobežā – Jelgavas novada Elejas pagastā. Elejas muižas ansambļa vērtības ir gan kultūras mantojums, gan dabas mantojums. Elejas muižas parks ir valsts kultūras piemineklis kopš 1967. gada un arī Elejas muižas apbūve (valsts aizsardzības Nr. 5204) ir valsts kultūras piemineklis, tai skaitā ir izdalīti atsevišķi objekti kā:

- Mūra žogs ar arkādēm (valsts aizsardzības Nr. 5201),
- Tējas namiņš (valsts aizsardzības Nr. 5202),
- Vārti un ieejas tiltiņš ar dekoratīvām skulptūrām, kas ved uz kapsētu (Nr. 5203),
- Apaļais paviljons jeb Rotonda (Nr.5196) jeb arī tautā saukts par Medību namiņu.

Eleja nepieder pie senām feodāļu tradīciju muižām, to sāka veidot tikai 16. gs. pēdējā ceturksnī. 18. gs. sākumā muiža nonāk Johans Ulriha fon Bēra īpašumā. Tajā laikā muižiņa bija necils ar sētu apjots ēku puduris, kas sastāvēja no 5 ēkām un lielais dārzs nebija nekas cits kā tikai augļu dārzs.

Pēc nepilniem 40 gadiem Johans Ulrihs fon Bērs muižu pārdod Johanam Frīdriham fon Mēdemam, kas bija Mēdemu plašo zemes īpašumu pamatlicējs Kurzemē. Turpmākos 30 gadus muižā nekas vērīenīgi nemainās – Mēdems nepievērsa sevišķu uzmanību muižas apbūvei, kā arī tās apkārtni, jo lielākoties uzturējās Vecauces muižā. Elejas muižas uzdevums bija nest regulārus ienesumus, nevis prezentēt tās īpašnieku. Līdz ar to Johana Frīdriha fon Mēdema dzīves laikā īpašas arhitektoniskas un mākslinieciskas pārmaiņas muiža nepiedzīvo.

Turpretī Mēdema bērni, ieguvuši labu izglītību, ar šādu provinciāli patriarhālu dzīvesveidu nebija apmierināti un uz Elejas muižas apkārtni skatījās visai kritiski. 1785. gadā Elejas muiža nonāk Johana Frīdriha fon Mēdema dēla Kristofa Johana Frīdriha fon Mēdema, saukta arī par Žanno, mantojumā. Ja līdz šim Eleja bija tikai viens no Mēdemu ienākumu avotiem, tad tagad tās statuss būtiski mainās – tā kļūst par grāfa Žanno dzimtmuižu, kurai bija ne vien jāražo materiālās vērtības, bet arī jāprezentē sava īpašnieka eiropiskā gaume un plašais dzīvesveids, kā arī modernie uzskati un saimnieciskais vēriens. Žanno gandrīz desmit gadus ilgā Prūsijas galma dienestā ir pietiekami iepazinies ar Eiropas kultūru, tolaik modernās arhitektūras strāvojumu un ir gatavs realizēt savas gadiem lolotās idejas par Elejas muižas pārvērtībām, kas diemžēl atkal tiek atliktas uz vairākiem gadiem dēļ dienesta Krievijas galmā. Bet tas tikai nostiprina Žanno pārliecību par savām idejām, un, 1801.gadā atgriežoties Kurzemē, viņš sāk ilgajos klejojuma gados iznēsāto ieceru realizāciju un tas ir sākums principiāli jaunai ansambļa shēmai.

Elejas muižas ansamblis veidots klasicisma stilā. Ansambļa parādes daļa ir simetriska, tās centrā ir ovāls parādes pagalmi ar vienā pusē būvētu teātri, kas vēlāk kļūst par dažādu inventāru noliktavu – tautā sauktu par klēti, un otrā pusē muižas pārvaldnieka dzīvojamo ēku, kas kalpojusi arī kā kavalieru nams un tā noslēgumā pils jeb kungu nams. Aiz teātra ēkas un kavalieru nama atrodas augļu un sakņu dārzi, kas, iespējams, ir saglabājušies no vecā ansambļa laikiem. Šīs kompozīcijas simetrijas galvenā ass ir jaunizveidotais pievadceļš, kas gandrīz perpendikulāri šķērso esošo ceļu un izbeidzas parādes pagalmā. Jau

sākotnēji šis ceļš nav paredzēts komunikācijas mērķiem, bet gan tikai kā līdzeklis aksilitātes jeb galvenās ass principu iemiesošanai. Sākotnēji ceļu netika plānots savienot ar Elejas – Bauskas šoseju, bet, iespējams, tā noslēgumā vajadzēja atrasties kādai skulptūrai vai piemineklim. Lai gan arī vēlāk pierādījās, ka šis ceļš nav funkcionāli īsti izdevīgs, tas vizuāli balstīja un stiprināja ansambļa centrālās daļas simetrisko plānojumu. Arī iespaidīgā četrindru liepu aleja radīja vizuāli labāku iespaidu nekā vecais ceļš. Jaunā ceļa galā ir tā saucamais Vilku dārzs, ko muižnieki bija iecienījuši kā labu medību vietu. Atvērto ansambļa parādes daļu veidoja celiņu tīkls, kas vēl līdz mūsdienām ir saglabājis autentisks.

Ansambļa teritoriju gar veco ceļu nošķīra laukakmeņu žogs ar koka spraišļojuma pildītām arkādēm, kas ir ļoti būtisks šī ansambļa arhitektonisks elements. Žogs pildīja funkcijas, kas ļāva sasaistīt muižas centra vecā un jaunā plāna atsevišķas sastāvdaļas un arī fiziski nodalīja parku, pili un sānu flīģeļus no saimnieciskās daļas. Paša arkādes tipa žoga idejas atrodama jau pils projekta variantos. Žogs visticamāk būvēts 19. gs. divdesmitajos gados, pēc sānu flīģeļu pabeigšanas. Šādus adekvāti risinātus laukakmeņa žogus varam atrast arī Durbes un Blīdenes piļu ansambļu apbūvē. Ar zilgansārtajām akmens nokrāsām un raupjo faktūru šāds žogs muižas ansablī ienesa savdabīgu krāsainu akcentu. Žogs tika būvēts arī perpendikulāri vecam ceļam un pieslēdzās sānu flīģeļiem, kas nebija caurredzams, bet gan apmests un krāsots atbilstoši pils fasādēm. Elejas muižas parka D puses žoga mūrī, pašā R stūrī, pēdējā arkā ap 2 m augstumā iemūrēts dobumakmens, kas ir vēsturisks retums.

Pils priekšā redzamas vēl otra, atšķirīgi veidota, žoga atliekas. Tas ir neliels pusloka konfigurācijas žogs, kas nodalīja piebraucamo ceļu no parādes pagalma, šis žogs eksistēja jau pagalma centrālās daļas projektā. Žogs ir veidots no dzelteniem, nelieliem holandiešu ķieģelīšiem. Iespējams, šis materiāls ir iegūts, nojaucot veco dzīvojamo ēku. Agrāk tas ir bijis ap 1,5m augsts, apmests un dzeltenī krāsots, ar baltu karnīzi un skārda jumtiņu. Tas lielā mērā ierobežoja pils brīvu uztveri un radīja zināmu pārsteiguma momentu. Pils pavērās skatam, tikai ie braucot pa vārtiem, kurus apsargāja uz postamentiem novietotas sfinksu figūras. Latvijā šis ir vienīgais gadījums, kur sfinksas ir radušas tik iespaidīgu, pat monumentālu pielietojumu. Tuvāk ceļam bija uzstādītas vēl divas sfinksas. Šobrīd šeit redzamās sfinksas ir pārvietotas no kapiem, kur tās oriģināli atradās, bet šeit bijušās sfinksas diemžēl ir gājušas bojā.

Informācija par apstādījumiem ansambļa parādes daļā ir visai skopa, bet, analizējot vēsturiskās fotogrāfijas un plānus, viennozīmīgi ir redzams, ka gan šajā ie braucamajā daļā, gan arī parādes pagalma stūros un lauces malās stādījumi ir bijuši. Daļa no tiem bija ar regulāru vainagu – tā tad cirpti, bet daļa arī bija brīvi augoši.

19.gs. sākumā Žanno nopietni uzsāk ansambļa realizāciju, tā galvenā sastāvdaļa pils. Pils būvnieks bija sakšu izcelsmes arhitekts Johans Georgs Ādams Berlics, un būvniecība tika realizēta pēc arhitekta Džakomo Kvarengi meta, kas jau iepriekš ar dažām izmaiņām tika izmantots Mežotnes pils celšanai. Pils projektēšanas gaitā parādās arī pazīstamā Berlīnes arhitekta Karla Frīdriha Šinkela vārds, bet grāfam Žanno minētā arhitekta piedāvājums nav bijis gana labs. Tomēr nav šaubu, ka izšķirošā nozīme bija Kvarengi metam. Elejas būvniecības gaita spēcīgi ietekmē arī pašu Berlicu, kas 19.gs. pirmajā ceturksnī Kurzemē rada vairākus ievērojamus klasicisma pieminekļus (piemēram, Durbē, Kazdangā, Blīdenē, Kalnamuižā). Elejas pils arhitektūras iezīmes, kas atspoguļojas tās proporcijās, ir atrodamas arī tolaik tik ļoti populārajā Verlicas pilī Vācijā, kas ir ne tikai pirmais

konsekventais klasicisma arhitektūras darbs Vācijā, bet arī apbrīnots apgaismības laika kultūras centrs, kas pievilka un joprojām pievelk ceļotājus no visas Eiropas. Elejas pils ir arī pirmais konsekventais nobrieduša klasicisma celtnes darbs Latvijā. Diemžēl šo arhitektūras pērli un lielāko daļu pārējās ansambļa apbūves teju simts gadus pēc tās būvniecības Pirmā pasaules kara laikā nodedzina. Pati pils tika arī spridzināta. Vēlāk nodegušajiem pils mūriem uzlikts pagaidu jumts, kas diemžēl norauts kādā ziemas vētrā. 1927. gada vasarā sākas pils mūru nojaukšana, bet tajā pašā gadā Pieminekļu valde pēkšņi apzinās pils vērtības un drupas tiek ierakstītas valsts aizsargājamo pieminekļu sarakstā. Pili izstrādāts atjaunošanas projekts, taču gan finansiālu, gan pārāk sarežģīto šķietamo darbu dēļ tas netiek īstenots. Savukārt pārvaldnieka mājā sākotnēji izvietota skola, tad tā pārveidota par dzīvokļiem; teātra māja atjaunota un pielāgota toreizējā kluba vajadzībām.

Par Elejas pils parka izveidošanas laiku un autoru joprojām nav noteikta viedokļa, kaut gan pamazām sāk nostiprināties uzskats, ka tā autors varētu būt pats Berlics. Pēc zināmajiem akvareļiem šķiet, ka parks tomēr stādīts vēl pirms pils būvniecības. Iedziļinoties parka plānojumā, pārliecināties par to, ka arī parkā turpinās aksialitātes princips, kas atspoguļojas aiz centrālās lauces izveidotajā alejā ar paviljonu tās noslēgumā, kas arī ir tālākā parka robeža. Šī daļa tika plānota ar mērķi radīt parka plašuma jeb apjomīguma iespaidu, jo, lūkojoties no pils, rodas ilūzija, ka paviljons atrodas diezgan tālu, bet patiesībā tas ir tuvāk nekā izskatās un parks sākotnēji iekopts pavisam nelielā teritorijā. Palūkojoties no pils kupola zāles, kas atradās otrā stāvā, pavērās brīnišķīgs skats uz parka galveno lauci. Viss ansamblis projektēts, strikti ievērojot debess puses. Izsauļotā lauce un tās malas radīja neatkārtojamu mūžam mainīgu ainavu dažādo koku un krūmu skuju, lapu un ziedu krāsu gammās visos gadalaikos. Augstāko veģetācijas stāvu laucē galvenokārt veido ozolu, liepu, egļu, lapegļu un veimutpriežu grupas, savukārt, zemāko stāvu jeb sānu kulises veido filadelfi jeb jasmīni, alpu vērenes, krūmu un potcelmu rozes, goblapu spirejas, vilnainās irbenes, asinssarkanie grimoņi un lazdu krūmi, kā arī vilkābeles ar brīnišķīgiem pavasara ziediem. Veimutpriežu grupu un citu koku grupu stādījumos arī ir saglabāta simetrijas ideja. Visi parka celiņi veidoti gar lauces abām malām cauri stādījumiem, tādējādi pastaigas laikā starp stādījumu grupām paverot daudzveidīgu skatu iespējamību uz pili un citām parka daļām. Galvenās lauces noslēgumā ir ozolu aleja, kas noslēdzas pie paviljona jeb tējas namiņa. Visas Elejas parkā esošā celtnes, pieminekļi un citas memoriāla rakstura būves liek to uzlūkot kā nozīmīgu kultūrvēsturisku vērtību, būtisku sava laikmeta domāšanas un gaumes izpaušmi.

Tējas paviljons ir parka kompozicionāli svarīgākā celtnes, kas noslēdz aleju no centrālās lauces. Šī ēka, iespējams, tika veidota 19. gs. vidū, ko pierāda gan celtnes krāsojums (zaļie toņi), gan jumta pārkare un griestu kasetes rotājošie vēlīna ampīra stila ornamentu ar zodiaka zīmju simboliem. Tējas namiņš ir unikāla Latvijas mērogā kā vienīgā šāda tipa klasicisma stila un romantisma perioda būve vēsturiskajā dārzā. Literatūrā šis paviljons reizēm dēvēts arī par kapelu vai kapliču un datēts ar 1863. gadu, kad paviljonā tika novietota grāfa Žanno māsas, vēlākās Kurzemes hercogienes Dorotejas piemineklis, kas tika veidots marmorā. Piemineklis Dorotejai iegājis mākslas vēsturē kā viens no nozīmīgākajiem Latvijas klasicisma laikmeta tēlniecības darbiem. Piemineklis veidots Romā, 1827. gadā caur Helsinkiem nogādāts Rīgā un tālāk Jelgavā. Pieminekli bija paredzēts uzstādīt Jelgavas Sv. Trīsvienības baznīcā, kur tas būtu publiski pieejams. Šeit rodas nopietni šķēršļi, kas saistīti ar speciālu varas iestāžu atļauju, ko tajā laikā Pēterburgas iekšlietu ministrs neizsniedz, jo publisku pieminekļu uzstādīšana ir atļauta tikai personām,

kas ir veikušas īpašus varoņdarbus Krievijas troņa labā. Tomēr pieminekli ļāva uzstādīt kādā Mēdemu dzimtai piederošā īpašumā. To uzstāda Jelgavā, Mēdemu vasarnīcas dārzā, kas tika atvērts publikai, bet diemžēl Dorotejas piemineklis nedaudz cieš no vandālisma, zaudējot pāris pirkstus. Tajā brīdī arī tiek pieņemts lēmums pieminekli pārvietot uz Elejas pili un novietot tējas namiņā. Taču piemineklis izrādījās ēkai par augstu un tādēļ tika veikta piebūve ar iedziļinātu grīdu un paaugstinātiem griestiem. Vairāk kā 10 gadus pēc Pirmā pasaules kara piemineklis nonāk Pieminekļu valdes redzeslokā, un tas tiek pārvietots uz Rīgu, bet jau bez galvas un ar citiem nopietniem bojājumiem. Īsi pirms Otrā pasaules kara piemineklis nonāk atpakaļ Jelgavā un tur arī kara laikā iet bojā.

1905. gadā Žanno veic Elejas parka paplašināšanas projekta pasūtījumu, ko īsteno Rīgas dārzu direktors Georgs Kūfalts. Tā ietvaros bija paredzēts ievērojami paplašināt parku, un tika iecerēts izveidot baronu kapsētu. Kapsēta realizēta iecerētajā izskatā kā visai apjomīga gotiska četrļapju konfigurācijas sala, ko pa perimetru ieskauj plats ar ūdeni pildīts kanāls. Vienīgā ieeja kapsētā ved pāri arkveida tiltam, ko simboliski apsargā sfinksu figūru pāris. Elejas kapsētā neatdusas neviens no grāfu Mēdemas ģimenes.

Otra nozīmīgāka jaunā parka celtnē, kas tiek īstenota, ir Apaļais paviljons jeb Rotonda, kas ir neatņemama ainavu parka sastāvdaļa. Šāda veida rotondas ir izvietotas arī Durbē un Remtē. Rotonda līdz mūsdienām nav saglabājusies.

Parka R pusē stādīta vēl viena liepu aleja, kas ir jaunāka nekā citi vecā parka stādījumi. Iespējams, sākotnēji šī bija parka robeža, kas laika gaitā tika paplašināta uz rietumiem, bet šī ass saglabājas. Mūsdienās šis ceļš tiek izmantots brīvdabas estrādes vajadzībām, kas iebūvēta vienā no parka laucēm pēckara gados. Estrāde ir nozīmīga visa novada mērogā, tajā norisinās novada vasaras sezonas pasākumi.

Kā Elejas upītes paplašinājums tika izveidots mākslīgs dīķis, kas ieskāva nelielu pussalu. Dīķi šaurākajā vietā šķērsoja tiltiņš. Katra angļu parka obligāta sastāvdaļa bija arī parka skulptūras un dažādi gan memoriāla, gan simboliski alegoriska rakstura pieminekļi. Piemineklis grāfa Žanno vecākiem tika uzstādīts pakalniņā pie dīķa (pussalā). Klasicisma laikmetā šādi pieminekļi bija ļoti populāri, taču Elejas piemineklis bijis sevišķs ar to, ka ticis izgatavots vienlaikus divos eksemplāros un uzstādīts gan Elejā, gan Žanno brālim piederošajā muižā Remtē. No abiem pieminekļiem šobrīd saglabājušies tikai tumšā granītā kaltie kvadrātiskie postamenti.

No realizētajām parka celtnēm, kas mūsdienās vairs nav saglabājušās, ir ķeģļu spēles paviljons, vienā no laucēm atradies tenisa laukums, netālu no ķeģļu paviljona – karoga masts. Bijušās celtnes noteikti nav analizējamas kā arhitektūras vai mākslas vērtība, taču kā noteikta dzīves veida sastāvdaļa tās bagātina mūsu priekšstatus par sava laika parka kultūru.

1. Esošās situācijas analīze. Elejas muižas parka organizācijas apraksts

Elejas muižas kompleksa esošo situāciju raksturo tajā pēdējā desmitgadē notikušās pārmaiņas. Daļa vēsturiskās teritorijas ir nonākusi fizisku personu īpašumā, tādējādi vizuāli un funkcionāli sadrumstalojot jau tā mazo parka teritoriju. Pozitīvi – parka attīstības jautājumos tiek piesaistīti speciālisti, veiktas izpētes, tādējādi nostiprinot tajā esošās vērtības. Lielākajā daļā parka teritorijas ir veikta dendroloģiskā izpēte, atjaunots celiņu tīkls pa vēsturiskām taku vietām. Atjaunots Tējas namiņš un vēsturiskais laukakmens žogs ar arkādēm. Uzstādīti laikmetīgi objekti, tomēr kopumā šie jaunpienesumi nerada fundamentālas pārmaiņas parka arhitektoniski telpiskā struktūrā un ir tikai mūsdienīgu mākslu formu un atraktivitāšu simboli.

Parka teritorija tiek aktīvi izmantota, īpaši vasaras sezonās, rīkojot dažādus tematiskos un ikgadējos gadskārtu pasākumus. Tējas namiņš ir iecienīta laulību ceremoniju vieta. Līdz ar vēsturiskā celiņu tīkla atjaunošanu, veidojas pastaigu maršruti, kas būtiski paaugstina parka lietošanas iespējas dažādu mērķu īstenošanai. Ar parka un tajā esošo objektu attīstību saistītie projekti sarindoti Tabulā Nr.1.

Tabula Nr.1

N.p.k.	Dokumenta / aktivitātes nosaukums	Izstrādes stadija	Izstrādātājs	Finansētājs
1.	<p>Interaktīvas sabiedriskas vietas izveide Elejas muižas parkā</p> <p>(Elejas muižas parka dendroloģiskā inventarizācija, iekļaujot kokaugu stāvokļa novērtējumu ar kopšanas pasākumu aprakstu, un vides ainaviska koncepta, skiču projekta un detalizēta skiču projekta izstrāde Elejas muižas parkam”)</p>	Izstrādāts 2011.gadā	SIA “Labie koki”	<p>Baltic Sea Region 2007.-2013. programmas projekts „Lauku reģionu transformēšana, veidojot jaunus attīstības scenārijus, vēstījumus un pievilcīgu vides dizainu” (Trans in Form)</p> <p>Jelgavas novada pašvaldības līdzfinansējums</p>
2.	<p>Interaktīvas sabiedriskas vietas izveide Elejas muižas parkā</p> <p>(Iabiekārtojuma būvprojekta izstrāde)</p>	Izstrādāts 2011.gadā un aktualizēts 2016.gadā	SIA “Veido vidi”, SIA “Nams 3”	<p>Baltic Sea Region 2007.-2013. programmas projekts „Lauku reģionu transformēšana, veidojot jaunus attīstības scenārijus, vēstījumus un pievilcīgu vides dizainu” (Trans in Form)</p> <p>Jelgavas novada pašvaldības līdzfinansējums</p>

N.p.k.	Dokumenta / aktivitātes nosaukums	Izstrādes stadija	Izstrādātājs	Finansētājs
3.	Elejas muižas parka dīķa tīrīšanas talka	Realizēts 2016.gadā	NVO un pašvaldība	Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Jaunatnes politikas valsts programma 2016. gadam valsts budžeta finansēts projekts "V.I.P. - 2016" Vide. Identitāte. Personība"
4.	Elejas muižas apbūves restaurācija. (Elejas muižas apbūves tējas namiņa un mūra žoga restaurācija un saglabāšana)	Realizēts 2015.gadā	SIA "Arčers"	Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta programma „Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana un atjaunināšana" Jelgavas novada pašvaldības līdzfinansējums
5.	Elejas muižas parka izstāžu zāles izbūve (būvprojekts)	Izstrādāts 2017.gadā	SIA "Livland Group" Arhitekts Ē.Cērpiņš	Jelgavas novada pašvaldības finansējums
6.	Elejas parka labiekārtošana veicot dīķa atjaunošanas darbus" (t.sk. meniķa uzstādīšana)	Realizēts 2017.gadā	SIA "Meliorācijas eksperts"	ELFLA finansējums un Jelgavas novada pašvaldības līdzfinansējums
7.	Elejas muižas parka labiekārtojuma būvniecības darbi	Realizēts 2018.gadā	SIA "Smart Energy"	Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts LLI-313 "Aizraujošs ceļojums muižu parkos četros gadalaikos" Jelgavas novada pašvaldības līdzfinansējums, valsts līdzfinansējums
8.	Elejas muižas parka pārvaldības plāns 2018.-2027.gadam	Izstrādāts 2018.gadā	SIA "Veido vidi"	Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts LLI-313 "Aizraujošs ceļojums muižu parkos četros

N.p.k.	Dokumenta / aktivitātes nosaukums	Izstrādes stadija	Izstrādātājs	Finansētājs
				gadalaikos" Jelgavas novada pašvaldības līdzfinansējums, valsts līdzfinansējums

Ņemot vērā parka regulāro un periodisko noslogotību, būtiski ir nākotnē plānot mērķtiecīgas transporta plūsmas organizēšanu (autostāvvietu izveidošanu) un ansambļa esošo vērtību aizsardzību, saglabāšanu un pārvaldību.

1.1. Parka darbības pilnvarojums

Elejas muižas apbūves teritorija ir sadalīta starp diviem īpašniekiem, kur parka lielākā teritorijas daļa (kad.nr. 54480060034) 15,3ha platībā ir Jelgavas novada pašvaldības īpašums, un parka daļa (kad.nr. 54480060476) 2ha platībā ir privātpašums. Kopā abi īpašumi ar tajā esošajām būvēm – Tējas namiņu, tualeti, estrādi, pils drupām un divām palīgēkām, veido Elejas muižas apbūvi, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis „Elejas muižas apbūve” ar aizsardzības numuru 5192. Elejas muižas parka pārvaldes funkcijas veic Jelgavas novada pašvaldība. Parka ikdienas apsaimniekošanu, saskaņā ar 2016.gada 7.martā noslēgto Pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumu Nr. JNP/5-34.3/16/38, nodrošina Jelgavas novada pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Jelgavas novada KU” (turpmāk tekstā – KU). KU pienākums ir nodrošināt parka teritorijas kopšanu – zāles pļaušanu ar smalcinātāja tipa pļaujmašīnu vai krūmgriezi bez nopļautās zāles savākšanas, kritušo lapu sasmalcināšanu bez savākšanas, papīru, izsmēķu, pudeļu, iepakojumu un citu cieto atkritumu, kā arī kritušo zaru manuālu savākšanu. Par atsevišķām parka aktivitātēm ir atbildīga Jelgavas novada pašvaldības Kultūras pārvalde un Attīstības nodaļa.

Lai nodrošinātu optimālu parka atjaunošanu un mērķtiecīgu uzturēšanu ilgtermiņā, **plānots pilnveidot parka pārvaldības sistēmu**, kas būs līdzatbildīga par šajā darbības stratēģijā izvirzītā mērķa sasniegšanu un kvalitatīvu uzdevumu izpildi.

Elejas muižas parkam saistošie iekšējie normatīvie akti sarindoti tabulā Nr.2.

Tabula Nr.2

N.p.k.	Iekšējā normatīvā akta nosaukums	Izdošanas datums	Statuss
1.	Elejas muižas apbūves un parka attīstības stratēģija 2014.-2021.gadam	2013.12.05	Apstiprināts
2.	Jelgavas novada domes lēmums Nr.4 Par maksas noteikšanu pakalpojumiem (Ekskursija gida pavadībā Elejas muižas parkā)	2016.30.03	Spēkā esošs

N.p.k.	Iekšējā normatīvā akta nosaukums	Izdošanas datums	Statuss
3.	<p>Jelgavas novada domes lēmums Nr.16</p> <p>Par Dzimtsarakstu nodaļas sniegto pakalpojumu maksu</p> <p>Par laulības svinīgu reģistrāciju ārpus dzimtsarakstu nodaļas Jelgavas novada pašvaldības teritorijā, ja personas, kuras vēlas noslēgt laulību, nodrošina laulības reģistrācijai piemērotus un atbilstošus apstākļus</p>	2016.26.10	Spēkā esošs

1.2. Parka vadības modeļa un organizatoriskā struktūra

Parka ainavas un arhitektūras mazo formu atjaunošanas nodrošināšanai konkursa kārtībā, atbilstoši publisko iepirkumu procesu regulējošiem normatīvajiem aktiem, tiks izvēlēti atsevišķi pakalpojumu sniedzēji. Analizējot minēto funkciju izpildei nepieciešamos resursus, tiek pieņemts, ka sākotnēji uz sezonas laiku (no aprīļa līdz oktobrim) tiks nodrošināts ārpakalpojums – parka apsaimniekošana darbu vadītājs ar kvalifikāciju dārzkopībā, kā arī paaugstināta profesionālā kvalifikācija KU esošiem darbiniekiem.

Jelgavas novada pašvaldība kā Elejas muižas parka īpašnieks nosaka šādas atbildības (skatīt attēlu Nr.1):

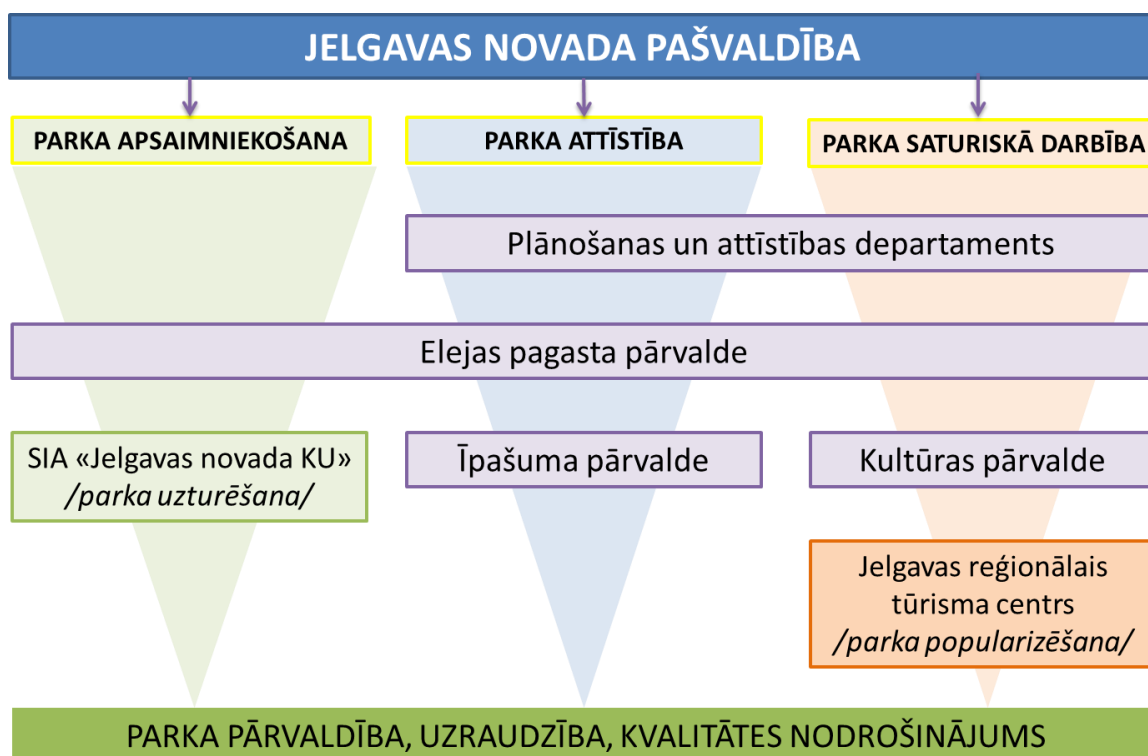
- Plānošanas un attīstības departaments plāno parka attīstības jautājumus sadarbībā ar Elejas pagasta pārvaldi un Īpašuma pārvaldi;
- Plānošanas un attīstības departamenta Attīstības nodaļa risina parka saturiskās darbības jautājumus sadarbībā ar Kultūras pārvaldi un Jelgavas reģionālo tūrisma centru;
- Elejas pagasta pārvalde organizē, uzrauga un koordinē parka apsaimniekošanas jautājumus sadarbībā ar Jelgavas novada pašvaldības kapitālsabiedrību SIA „Jelgavas novada KU”.

Parka attīstības jautājumi ir saistīti ar finanšu instrumentu piesaisti un iecerēto pētniecības projektu un būvprojektu, kā arī to realizācijas īstenošanu. Šobrīd šos jautājumus veiksmīgi risina Jelgavas novada pašvaldības Plānošanas un attīstības departamenta speciālisti – projektu vadītāji sadarbībā ar citām struktūrvienībām.

Parka saturiskās darbības jautājumi ir saistīti ar pienākumiem nodrošināt daudzveidīgu pakalpojumu klāstu parka teritorijā un ar to saistītās apkārtnes aktivitātes, piemēram, tematiskie tūrisma maršruti, parka mantojuma izziņas pasākumi, utt. Šobrīd šos jautājumus risina Plānošanas un attīstības departamenta Attīstības nodaļa sadarbībā ar Kultūras pārvaldi un Elejas pagasta pārvaldi. Parka saturiskās darbības atbildība ir arī saistīta ar parka popularizēšanu, kuru nodrošina Jelgavas reģionālais tūrisma centrs.

Parka apsaimniekošanas jautājumi saistīti ar pienākumiem nodrošināt parka ikdienas uzturēšanas darbus un veikt apsaimniekošanas pasākumus parka infrastruktūras, stādījumu un labiekārtojuma atjaunošanai un uzstādīšanai. Šobrīd šos jautājumus risina Jelgavas

novada pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Jelgavas novada KU”. Parka ainavas kvalitatīvai attīstībai plānots paaugstināt un pilnveidot KU darbinieku profesionālo kvalifikāciju dārzkopības jautājumos, kā arī nākotnē izveidot jaunu štata vietu – parka apsaimniekošanas darba vadītājs ar kvalifikāciju dārzkopībā. Apsaimniekošanas darbu veicēju profesionālā kvalifikācija ir cieši saistīta ar dārzkopības (ainavu speciālists, ainavu būvtehniķis, dārziņš, kokkopis/arborists), mežkopības (mežsaimnieks, meža ekoloģis) un/vai lauksaimniecības nozarēm (puķkopis, stādu audzētājs).

Attēls Nr.1. Parka esošās vadības modelis un organizatoriskā struktūra

Tā kā parka teritoriju nav iecerēts nožogot, tas ir pieejams visu diennakti. Tējas namiņa un iecerētās Izstāžu zāles telpās, paralēli parka aktivitātēm, plānota ar parka vēsturi un citām aktualitātēm saistītu materiālu popularizēšana – izstādes, semināri, konferences, izglītojošas programmas, u.c. Šobrīd Tējas namiņš apmeklētājiem ir pieejams vasaras sezonā (no maija līdz novembrim) no otrdienas līdz sestdienai no plkst. 9.00 līdz 17.00, nesezonā Tējas namiņš un ekskursijas parkā pieejamas, iepriekš piesakoties. Nākotnē Tējas namiņu apmeklētājiem plānots atvērt arī nesezonas nedēļas nogalēs un svētku dienās. Tūrisma sezonā plānots sestdienās un svētdienās pagarināt darba laiku no 9.00 līdz 19.00.

Informācija par Tējas namiņa aktualitātēm un iecerētās Izstāžu zāles iespējamajiem pakalpojumiem un darba laiku būs pieejama *Facebook* lapā *Elejas Tējas namiņš*, Jelgavas novada pašvaldības un Jelgavas reģionālā tūrisma centra mājas lapā, visos drukātajos reklāmas un informatīvajos materiālos, tai skaitā parkā izvietotajos informācijas standos.

Šobrīd dažādiem pasākumiem aktīvi tiek izmantotas atjaunotā Tējas namiņa telpas un parks, piemēram, laulību ceremonijām, novada svētkiem, bērnu svētkiem, Elejas pagasta

kultūras pasākumiem, u.c. Elejas muižas parkā ir iespējami gida pakalpojumi, ko nodrošina Tūrisma informācijas punkta Elejas pagastā gide.

Uz esošo brīdi ir izstrādāts Elejas muižas parka Izstāžu zāles un estrādes būvprojekts, un tuvākos gados ir plānota to izbūve, kas nākotnē prasīs papildus pārvaldības, t.sk. uzturēšanas kompetences un izdevumus.

Kopumā parka teritorija apmeklētājiem ir un būs pieejama 365 / 366 dienas gadā.

Finanšu un administratīvā kapacitāte

Galvenie ar parka attīstību saistītie finanšu izdevumi būs pakārtoti esošām pašvaldības budžeta finansēm, papildus piesaistot ārējos finanšu līdzekļus. Plānoti sekojoši finanšu izdevumi:

- Ar parka atjaunošanu saistītie izdevumi;
- Parka vēsturisko objektu uzturēšana, t.sk. apdrošināšana;
- Darbinieku atalgojums;
- Ar pasākumu un dažādu aktivitāšu organizēšanu saistītie izdevumi (semināri, konferences, plenēri, u.c.);
- Elektroenerģijas patēriņa (parka un objektu apgaismojuma) izmaksas;
- Parka ikdienas apsaimniekošana (atkritumu savākšana, ceļu uzturēšana, zāliena pļaušana, stādījumu kopšana);
- Parka labiekārtojuma elementu ikdienas uzturēšana (apkope un remonts);
- Parka uzturēšanas tehniskās bāzes papildināšana / atjaunošana (dārzkopības mazie instrumenti (dārznieka šķēres, grābekļi, utt.), cita specifiska tehnika kvalitatīvai parka apsaimniekošanai);
- Nākotnē jaunu objektu materiālai un tehniskai bāzei (izstāžu zāles un estrādes aprīkojums), kā arī to uzturēšanai un apdrošināšanai;
- Mārketinga aktivitāšu un publicitātes pasākumu izdevumi.

Galvenie ar parka attīstību saistītie finanšu ienākumi būs pakārtoti esošām pašvaldības budžeta finansēm, papildus piesaistot ārējos finanšu līdzekļus. Parka attīstībai realizētās darbības, kas īstenotas, piesaistot ES finanšu līdzekļus, liedz gūt finanšu ienākumus līdz projektu uzraudzības perioda beigām, kas ir vismaz 5 gadi no pēdējā maksājuma saņemšanas brīža pēc projekta īstenošanas. Līdz ar to uz esošo brīdi galvenie finanšu ienākumi ir ziedojumi un maksa par gida pakalpojumiem.

Darbības finansēšana parkā notiek Jelgavas novada pašvaldības budžetā apstiprināto finanšu līdzekļu ietvaros. Papildus finansējums piesaistāms, piedaloties projektu konkursos, saņemot mērķdotācijas, dāvinājumus u.c. Projektu realizācijas gaitā procesos iesaistāmi citu Jelgavas novada pašvaldības struktūrvienību speciālisti.

Savas darbības ietvaros parka teritorijā būs iespējams organizēt pakalpojumus gan privātpersonām, gan juridiskām personām, gan valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī sabiedrībai kopumā. Plānošanas un attīstības nodaļa sadarbībā ar Kultūras pārvaldi kā pasākumu organizētāji un koordinatori piedāvā apmeklēt Jelgavas novada rīkotus gadskārtu pasākumus, Novada svētkus, Bērnu svētkus, dažādus mūzikas vakarus, u.c.

Lai nodrošinātu kvalitatīvus parka izpētes un atjaunošanas darbus, kā arī veiktu parka popularizēšanu ne tikai valsts, bet arī starptautiskā līmenī, tiks veicināta sadarbība ar Rundāles pils muzeju, arhīviem, Elejas muižas parka mantiniekiem, kā arī ar līdzīgus jautājumus risinošām nevalstiskām organizācijām un fondiem.

2. Parka misija – attīstības mērķis (ainavu kvalitātes mērķis)

Eiropas Ainavu konvencijas ainavas kvalitātes mērķis (*landscape quality objective*) tiek definēts kā kompetentu publisko iestāžu formulētas sabiedrības vēlmes attiecībā uz apkārtnes ainavas raksturiezīmēm.

Elejas muižas parka ainavas kvalitātes mērķis ir aizsargāta, pārvaldīta un ilgtspējīgi plānota 19. gs. dārzu un parku veidošanas filozofija, nodrošinot mūsdienīgu, kvalitatīvu, tai skaitā daudzpusīgu dzīves vidi vietējai sabiedrībai un tās viesiem. Izvirzītais parka ainavu kvalitātes mērķis ir nozīmīgs nacionālā un starptautiskā mērogā caur autentiska kultūrvēsturiskā un daudzveidīga dabas mantojuma attīstību.

2.1. Misija

Elejas muižas parka misija ir aizsargāt un saglabāt 19. gs. ainavu veidošanas mākslinieciski arhitektoniskos un filozofiskos principus, vienlaicīgi kalpojot par mūsdienīgu rekreācijas vidi. Elejas parka attīstības misija ir veicināt parka un tajā esošo arhitektonisko elementu kā autentisku kultūras pieminekļu iekļaušanu tūrisma maršrutos nacionālā un starptautiskā mērogā, kas vienlaikus paaugstina Jelgavas novada kultūrvēsturisko vērtību atpazīstamību un pēctecību.

2.2. Vīzija

Elejas muižas parks ir Zemgales ainavas estētiski un ekoloģiski ilgtspējīga kultūrvēsturiskā mantojuma telpa. **Elejas muižas parka ainava kā vienots kultūras pieminekļu ansamblis ir autentisks 19. gs. ainavu parka paraugs, atpazīstams Latvijā, Eiropā un pasaulē.** Parks ir iekļauts dārzu un parku, kā arī arhitektūras un dabas tūrisma maršrutos, kas ir starptautiski atpazīstams un plašsaziņas līdzekļos ērti pieejams. Parks tiek regulāri popularizēts caur izglītojošiem, radošiem, inovatīviem pasākumiem. Parka kultūrvēsturiskais mantojums tiek atbilstoši uzturēts un attīstīts aizsargājot un saglabājot tā autentiskās vērtības.

2.3. Vērtības

Elejas muižas parka kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai tiek piesaistīti augsti kvalificēti profesionāļi un jomas eksperti, integrēta pieredze no līdzvērtīgiem objektiem vietējā un starptautiskā mērogā. Esošā parka pārvalde ir atvērta efektīvas pārvaldības pilnveidei, atbilstoši plānotai situācijai un pieprasījumam. Parka pārvaldes speciālistu kompetence ir nodrošinājums finansiālu instrumentu piesaistei plānveidīgai parka ainavas attīstībai.

Elejas muižas parka vērtības ir parka ainavas kultūrvēsturiskais un dabas mantojums kopumā un detaļās – unikālas saglabājušās parka arhitektūras mazās formas, autentiska ūdenstilpe, ceļu tīklojums ar gleznieciskām skatu līnijām, Eiropas mērogā nozīmīgs bioloģiskās daudzveidības un dendroloģiskā sastāva kopums. Parka vērtības ir pamats daudzveidīga un izglītojoši piesātināta kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma tūrisma objekta attīstībai Zemgalē un Latvijā.

2.4. Funkcijas un kvalitātes

Pašlaik Elejas muižas parks pilda Jelgavas novada unikālas kultūrvēsturiskās un dabas mantojuma teritorijas funkcijas, kas kalpo par pasākumu norises, izglītošanās un izziņas objektu vietējā mērogā. Parks un tajā esošie kultūras un dabas pieminekļi tiek regulāri uzraudzīti, piesaistot atbilstošus ekspertus. Parka teritorija ir labiekārtota – pamatojoties uz vēsturisko ceļu tīklojumu, izbūvēts plašs grants ceļu tīkls, uzstādīti soliņi, atkritumu urnas, veikti esošās ūdenstilpes tīrīšanas pasākumi, atjaunots Tējas namiņš un arkveida mūra žogs. Parka atraktivitātes paaugstināšanai uzstādīti jauni, laikmetīgi vides objekti, kas kalpo par kontrastu vietas vēsturiskās telpas ietvaram, tieši neietekmējot vēsturisko plānojumu un tā vērtības. Parks tiek sezonāli uzturēts, veicot sanitāro kopšanu, tomēr parka ZR daļa ir ar koku sējeņiem aizaugusi, nepieejama teritorija, kas kopumā rada nepievilcīgas kultūrvēsturiskās ainavas iespaidu. Parka mūsdienīgas funkcionalitātes daudzveidību, tai skaitā iespējamo publisku pasākumu organizēšanu, nodrošina pagājušā gadsimta septiņdesmitos gados parkā iebūvētā estrāde. Būvapjoms mūsdienās rada arhitektoniski novecojuša tēla iespaidu, kas vairāk degradē vēsturiskās ainavas koptēlu, nekā to pilnveido. Gan estrādes teritorijas, gan vēsturiskās liepu alejas celiņa asfaltbetona segums ir neiederīgs vēsturiskai ainavai. Parka vēsturiskās teritorijas apjoms ir sadalīts starp vairākiem atsevišķiem īpašumiem, kas ne tikai vizuāli, bet arī funkcionāli sadrumstalo parka vēsturiskās ainavas dziļi filozofisko un arhitektonisko koptēlu. Īpaši nozīmīgi būtu saglabāt un atjaunot vizuālo koptēlu ar muižas galvenās apbūves ansambli un tās apkārtni, uzturot teritorijas vienlīdzīgā kvalitātē.

Parka veģetācija

Parkā pēc dendroloģiskās izpētes datiem, kas veiktas atsevišķās parka daļās 2011. un 2018. gadā, tā teritorijā ir atzīmēti 15 dižkoki (11 – valsts nozīmes un 4 vietējas nozīmes dižkoki). Vairāki koki uz šo brīdi ir potenciālā dižkoka statusā. Tomēr kopumā parka ainavas zaļā struktūra jeb veģetācija laikā gaitā ir zaudējusi tās ainaviski estētiskās kvalitātes. Parka dendroloģiskais sastāvs ir būtiski cietis, un tā daudzveidība mazinājusies neatbilstošas un neprofesionālas parka uzturēšanas rezultātā. Pēdējos gados būtiski mazinājušās vēsturiski stādīto krūmu grupu platības un to sugu daudzveidība, galvenokārt saglabājušās tikai atsevišķas alpu vērenes (*Ribes alpinum*) krūmu grupas. Parkā bieži satopamās introducētās parastās zirgkastaņas (*Aesculus hippocastanum*) suga ir agresīvu kaitēkļu bojātas. Tāpat no slimībām cieš Parastais osis (*Fraxinus excelsior*). Īpaši parka ZR un A daļā laika gaitā veidojies ar ekspansīvajām, ātraudzīgajām vietējo koku un krūmu sugām sabiezināts otrais stāvs un pamežs, kas ietekmējis lēnāk augošo koku taksonu, t.sk. svešzemju taksonu vitalitāti – daļa koku ir nomākti, ar deformētiem vainagiem un samazinātu ainavisko vērtību. Parka galvenās un sānu lauces dendroloģiskais sastāvs ir salīdzinoši kvalitatīvs, tomēr ar vairākiem būtiskiem iztrūkumiem, tādējādi ietekmējot parka glezneciskās skatu līnijas, sānu kulises, fonus, tālākos plānus, gaismas un ēnas spēles, attālumus, kas ir neatsverami nozīmīgi dabas un arhitektonisko elementu savstarpējās harmonijas un ainaviskās saskaņas līdzsvaram. Parka teritorija Tējas namiņa apkārtnē papildināta ar jauniem stādījumiem, veidojot skata aizsargstādījumus no dažādu sugu un šķirņu kokaugu grupām. Nākotnē būtiski ir nodrošināt jauno stādījumu kvalitatīvu kopšanu.

Parka ūdenstilpes

Parka teritorijā ir veidota mākslīgi uzpludināta ūdenstilpe ar pussaliņu. Parka ZR daļā vēsturiski veidota regulāra grāvju sistēma, kur zemākās un ēnainākās vietās izveidojušās mitrākas vietas ar daudzveidīgiem biotopiem. Šobrīd ūdenstilpe ir iztīrīta un krasti kopti. Pārējā ūdensteces sistēma laika gaitā ir izmainīta un traucēta.

Parka labiekārtojums

Esošais parka labiekārtojums ir stilistiski sadrumstalots, īpaši estrādes apkārtnē – neiederīgais segums, atsevišķi izvietoti stilistiski un funkcionāli novecojuši soliņi. Vēsturiskās liepu alejas arī izbūvēts parka apgaismojums. Gaismekļi un stabi ir novecojuši. Tāpat teritorijā trūkst norādes un informācijas stendi par tajā sastopamām vērtībām. Vēsturiskais parka celiņu tīklojums lielākā parka daļā ir atjaunots, papildus izbūvējot vairākas atpūtas vietas ar soliņiem, kā arī atjaunojot tiltiņu uz pussalu, kas nodrošina romantisku, apcerīgu, sentimentālu, pārsteidzošu un vienlaikus iedvesmojošu pastaigu iespējas, kas 19.gs. bija dārzu ainavas gleznieciski filozofiskās veidošanas pamats. Parka ZR un A daļās vēsturiskais celiņu tīklojums ir zudis, līdz ar to šīs parka daļas ir grūti pieejamas. Pagājušā gadsimtā līdz ar estrādes būvniecību parka teritorijā ierīkota publiskās tualetes ēka, kas ir funkcionāli nepieciešams objekts, tomēr to vizuāli ir nepieciešams iekļaut parka ansablī.

Pēdējos gados īpaša uzmanība pievērsta parka ainavas un vēsturisko objektu arhitektoniskai izpētei un restaurācijai, kas papildus piesaista gan vietējo iedzīvotāju uzmanību un vēlmi apmeklēt parka teritoriju biežāk kā ierasts, gan pastiprinātu tūristu pieplūdumu. Restaurētie objekti, kā Tējas namiņš, ir iecienīta vieta privātiem pasākumiem – laulībām, u.c. svinībām. Tāpat izbūvētais pastaigu celiņu tīkls rada daudz pieejamāku parka teritoriju gan vietējiem iedzīvotājiem rekreācijas un izglītošanās nolūkos, gan tūristiem, apzinot parka vērtības.

Tūrisms

Parks un tā kultūrvēsturiski nozīmīgie objekti netieši ir sasaistīti vienotos tematiskos maršrutos, kurus iespējams apmeklēt, dodoties īsākās un garākās pastaigās vai velobraucienos. Šos maršrutos būtu mērķtiecīgi jāpilnveido un jānostiprina vizuālā izdales materiālā un informācijas stendos, veidojot piedāvājumu klāstu visām sociālām grupām un to interesēm.

Jelgavas novada pašvaldība parka teritorijā ikgadēji rīko daudzveidīgus kultūras pasākumus, piemēram, Jelgavas novada svētkus, Bērnu svētkus, Leģendu naktis, Tējas dzeršanas pasākumus, dzejas un mūzikas vakarus.

Elejas parka teritorija ir atvērta visu gadu, līdz ar to tā vietējā līmenī ir funkcionāli aktīva visās sezonās, ko intensīvi izmanto izglītības un interešu iestādes, vedot audzēkņus izzinošās ekspedīcijās, pārgājienos.

Pilnveidojot parka pārvaldības sistēmu un realizējot parka saglabāšanas, aizsardzības un attīstības pasākumus, tiks nodrošināta kultūrvēsturiskās ainavas profesionāla, kvalitatīva, pēctecīga un ilgtspējīga pārvaldība. Tiks veicināta parka ainavas vēsturiskā veidola atjaunošana, savstarpēji līdzsvarojot kultūrvēsturiskā

mantojuma aizsardzību, ainavas ekoloģisko un bioloģisko daudzveidību un mūsdienīgas ainavas lietošanas mērķus, respektējot visu sociālo grupu vajadzības un intereses.

Parka plānotās funkcijas būs cieši saistītas ar kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšanu, vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu un tūristu piesaisti. Jelgavas novada pašvaldība kā parka galvenais attīstītājs plāno:

- Pilnveidot parka pārvaldības sistēmu, piesaistot kvalificētus speciālistus un ceļot esošo apsaimniekošanas darbaspēka kvalifikāciju dārzkopības jautājumos;
- Regulāri izstrādāt un apstiprināt parka ikgadējo apsaimniekošanas plānu, ietverot konkrētā laika periodā sasniedzamo mērķi, rīcības uzdevumu uzskaiti un grafiku;
- Pilnveidot un paaugstināt kvalitāti parka kultūras un dabas resursu sociālekonomisko jautājumu kontekstā, piesaistot kvalificētus speciālistus mārketinga un sociālo zinātņu jomā;
- Izstrādāt un apstiprināt Elejas muižas parka sniegto pakalpojumu aprakstu un cenrādi;
- Pakāpeniski un sistemātiski atjaunot parka vēsturisko ainavu, veicot:
  - brīvdabas estrādes un publiskās tualetes ēkas modernizēšanu atbilstoši vietas koptēlam un kultūrvēsturiskām interesēm;
  - parka esošo stādījumu ilgtspējīgu kopšanu, sistemātisku jaunu stādījumu plānošanu, tai skaitā augļu dārzu atjaunošanu;
  - parka regulārā plānojuma ūdensteču inventarizāciju, atjaunošanu un kopšanu;
  - esošo un zudušo muižas ansambļa vēsturisko objektu apzināšanu un turpmākā rīcības plāna izstrādi;
  - esošo un zudušo muižas ansambļu vēsturisko objektu konservāciju, atjaunošanu un uzturēšanu;
  - vēsturiskai videi atbilstošu labiekārtojuma elementu, tai skaitā norāžu un informatīvo stendu realizāciju;
  - autentiska parka celiņu tīkla un laukumu atjaunošanu un uzturēšanu, tai skaitā esošā asfaltbetona seguma celiņu nomaiņu uz kvalitatīvu un laikmetīgu irdeno segumu.
- Veicināt vietējās sabiedrības iesaisti parka attīstības jautājumos;
- Popularizēt parka kultūrvēsturisko mantojumu, veicot pētniecības materiālu uzkrāšanu un sistematizēšanu;
- Nodrošināt vietējās izglītības un interešu izglītības iestādes ar aktuālāko informāciju par parkā sastopamām vērtībām, iespējamiem izglītojošiem un izzinošiem pasākumiem, tādējādi pilnveidojot iestāžu mācību programmas;
- Veicināt parka vizuālo pievilcību, ērtu un drošu sasniedzamību visām sociālām grupām;
- Stiprināt sadarbību ar līdzvērtīgiem kultūrvēsturiskiem objektiem valstiskā un starptautiskā mērogā;
- Organizēt profesionālus kultūras pasākumus vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā;

- Nodrošināt Tējas namiņa sezonālu ikdienas piedāvājuma klāstu vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem (piemēram, tējas un saldumu iegāde vasaras sezonā);
- Rast risinājumus īstermiņa auto transporta novietošanai publisku un privātu pasākumu laikā, kā arī ikdienas tūrisma plūsmas efektīvai organizēšanai (ilgtermiņa un īstermiņa auto transporta novietošanas zonas);
- Pilnveidot tūrisma maršrutus, atpūtas, izglītojošas programmas;
- Veikt uzkrāto materiālu analītiku un izplatīšanu.

3. SVID analīze

SVID analīze ir teritorijas attīstības perspektīvu izvērtējums, ņemot vērā pašreizējo situāciju. Elejas muižas parka SVID analīze veikta, pamatojoties uz esošās situācijas analīzi. SVID analīze ir atspoguļota tabulā, lai pārskatāmi aprakstītu visu jomu stiprās un vājās puses, iespējas un draudus atbilstoši vietas raksturam, interesēm un specifikai. SVID analīzes izvērsumu tabulas formātā skatīt tabulā Nr.3.

Tabula Nr.3

IEKŠĒJIE FAKTORI	
STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> - Izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis, lai attīstītu starptautiska mēroga aktivitātes; - Citu reģiona, novada un pilsētas kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu tiešais tuvums un to funkcionāli tematiskā sasaiste; - Labas kvalitātes piekļuves ceļi (A8/E77 un P103); - Labs sabiedriskā transporta pārklājums un intensitāte; - Pieaugošais tūrisma nozares pieprasījums pēc atpūtas un izziņas dabā, tai skaitā pēc kultūrvēsturisku objektu apmeklējumiem; - Sadarbība ar Elejas muižas parka mantiniekiem – Mēdemu dzimtu; - Elejas muižas parks ir viens no retajiem parkiem Latvijā, kurā labā kvalitātē ir saglabājies vēsturiskais plānojums un atsevišķi objekti; - Mērķtiecīgs pašvaldības finansiālais atbalsts parka atjaunošanā; - Esošās iestrādes parka pētniecībā un objektu restaurācijā; - Kultūrvēsturisko nozīmīgu objektu restaurācija (Tējas namiņš, arkveida žogs); - Sadarbība ar augsti kvalificētiem speciālistiem; - Jaunu, interaktīvu objektu izbūve, ar mērķi radīt atraktīvāku, laikmetīgāku vidi; - Regulāra finanšu piesaiste no ES un nacionāla mēroga atbalsta fondiem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neskaidra parka pārvaldes sistēma; - Sadrumstalota īpašumpiederība; - Atsevišķu muižas ansambļa saglabājušos vēsturisko objektu kritiskais stāvoklis (Pils drupas, palīgēkas, rotonda, mūra žoga fragmenti, u.c.); - Parka teritorijā atrodas vēsturiskā vidē neiederīgi objekti (estrāde un tualete) un celiņu segums (asfaltbetons); - Kompetentu parka apsaimniekošanas (uzturēšanas) speciālistu neesamība; - Vēsturisko stādījumu kritiskais stāvoklis; - Publiski pieejamas informācijas trūkums par parka vērtībām; - Auto transporta novietošanas jeb stāvlaukumu trūkums ikdienā un publisku pasākumu laikā; - Pieredzes un labās prakses trūkums vēsturisku parka ainavu atjaunošanā; - Nepieciešamība pēc nepopulāru lēmumu pieņemšanas attiecībā uz parka ainavas attīstību; - Vāja sasaiste ar citiem attīstītiem tūrisma objektiem; - Sistematizētu arhīva un pētniecības materiālu par parka kultūrvēsturiskām un dabas vērtībām trūkums;
ĀRĒJIE FAKTORI	

IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> - Pilnveidot parka pārvaldības struktūru; - Turpināt attīstīt sadarbību ar augsti kvalificētiem speciālistiem; - Paplašināt sadarbību ar līdzvērtīgiem objektiem valstiskā un starptautiskā līmenī; - Atjaunot un popularizēt 19.gs. ainavu stila parku Latvijā; - Izveidot novada tēlu kā ilgspējīgi kultūrvēsturiski bagātu un unikālu valsts mērogā; - Labiekārtot parku atbilstoši mūsdienu sabiedrības prasībām un interesēm, respektējot kultūrvēsturiskās un dabas vērtības; - Pilnveidot novada kultūras pasākumu un sporta aktivitāšu klāstu; - Piedāvāt daudzveidīgas atpūtas un izglītošanās iespējas vietējiem iedzīvotājiem; - Izmantot parka kultūrvēsturisko, arhitektonisko un dabas resursu potenciālu, izglītības un interešu iestāžu programmās; - Veicināt izglītošanos ārtelpās un „zaļās” domāšanas principus; - Iesaistot vietējos iedzīvotājus, veicināt parka kultūrvēsturisko un dabas vērtību apzināšanos, lepnumu un cieņu; - Paplašināt kultūras un dabas tūrisma iespējas reģionā un novadā; - Popularizēt dārza tūrismu, veidojot atbilstošus maršrutus un pasākumu programmas; - Piesaistīt tūristus no tuvākām kaimiņvalstīm un ES. 	<ul style="list-style-type: none"> - Blakus esošo īpašumu neieinteresētība un sadarbības trūkums; - Regulāras un augošas finansiālas investīcijas parka ikgadējai apsaimniekošanai un uzturēšanai; - Vandālisma draudi; - Lielas ilgtermiņa finansiālās investīcijas parka veģetācijas atjaunošanā un uzturēšanā; - Nepietiekams finansējums, kas palēninās kvalitatīvu parka attīstību; - Nespēja laicīgi reaģēt uz straujo tūrisma slodzi, to pieprasījumiem; - Teritorijas vērtību noplicināšana - Vispārējās ekonomiskās un sociālās situācijas pasliktināšanās reģionā un valstī; - Mazapdzīvota un ekonomiski mazattīstīta pierobežas teritorija.

Izstrādātā SVID analīze norāda uz Elejas muižas parka, kā arī visas apbūves augsto potenciālu pie jau esošām investīcijām teritorijas attīstībā. Stiprās puses un iespējas galvenokārt saistītas ar parkā sastopamām vērtībām kultūras un dabas mantojuma ietvarā, to mērķtiecīgas izpētes, aizsardzības un pārvaldības plānošanu. Otrs pozitīvs faktors ir vietas sociālekonomiskais potenciāls gan vietējā, gan nacionālā mērogā.

Savukārt vājās puses un draudi galvenokārt saistīti ar vājo parka pārvaldes sistēmu, sadrumstalotas vēsturiskās teritorijas robežām, zemo apsaimniekošanas kvalitāti, Elejas muižas galveno būvju (pilsdrupas, palīgēkas) slikto stāvokli un nākotnē iespējamo straujo vietējās sabiedrības un tūristu noslodzi, kas var būtiski kaitēt parka jūtīgākām vērtībām.

4. Parka attīstības darbības virzieni (mērķi) un prioritārie uzdevumi

Ilgtermiņgais parka attīstības virsmērķis ir tuvu vēsturiskam veidolam atjaunota parka ainava ar tajā sastopamām arhitektūras mazām formām, kas kalpo par rekreācijas, izklaides un izglītošanās vietu vietējai sabiedrībai un tūristiem. Lai nodrošinātu uzstādītā virsmērķa sasniegšanu, izvirzīti sekojoši mērķi un prioritārie uzdevumi to izpildei (sk. tabulu Nr.4)

Tabula Nr. 4

1. Mērķis – Parka pārvaldības efektivitātes paaugstināšana	
Uzdevumi:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pilnveidot esošo Elejas pagasta pārvaldes īstenoto parka pārvaldības efektivitāti; 2) Izstrādāt parka ikgadējo uzturēšanas darbu plāna formu un grafiku; 3) Izstrādāt un pieņemt iekšējos saistošos noteikumus attiecībā uz ikgadējiem, tai skaitā sezonāliem apsaimniekošanas darbiem; 4) Piesaistīt valsts un ES finanšu instrumentus parka attīstības veicināšanai / īstenošanai; 5) Organizēt un stiprināt vietējo, reģionālo un valstisko institūciju sadarbību 6) Iesaistīt un stiprināt vietējo un reģionālo uzņēmēju un nevalstisko organizāciju sadarbību; 7) Veicināt starptautisko sadarbību; 8) Nodrošināt regulāru parka pārvaldes darbinieku izglītošanu un viņu profesionālo izaugsmi dārzkopības un parku apsaimniekošanas jautājumos.
2. Mērķis – Parka kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma ilgtermiņgā atjaunošana un uzturēšana	
Uzdevumi:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Veicināt savstarpēji ieinteresēto Elejas muižas parka teritoriju skarošo īpašumu partnerību un sadarbību; 2) Veikt parka augļu dārza arheoloģisko izpēti, izstrādāt un realizēt vēsturisko stādījumu atjaunošanas projektus; 3) Turpināt parka ainavu veidošanu – sistemātisku kokaugu (koku un krūmu) atjaunošanu; 4) Veikt zudušo vēsturisko objektu arhitektonisko izpēti un izstrādāt rekonstrukcijas projektus; 5) Rekonstruēt atsevišķus zudušos vēsturiskos objektus un novietot parka teritorijā; 6) Veikt parka regulārā plānojuma ūdensteču inventarizāciju, izstrādāt to atjaunošanas un uzturēšanas plānus; 7) Izstrādāt būvprojektus un uzstādīt parka vēsturiskai videi atbilstošus labiekārtojuma un atpūtas laukumu elementus; 8) Izstrādāt rekonstrukcijas projektu autentiska parka ZR un A daļas labiekārtojuma, tai skaitā celiņu tīkla un laukumu atjaunošanai un uzturēšanai; 9) Izstrādāt parka dabas vērtību izziņas programmu, piesaistot kvalificētus speciālistus; 10) Īstenot dabas vērtību aizsardzības un saglabāšanas pasākumus.

3. Mērķis – Parka publiskās pieejamības palielināšana un pakalpojumu klāsta dažādošana

Uzdevumi:

- 1) Izstrādāt Jelgavas muižu parku vispārīgu mārketinga plānu;
- 2) Veicināt vietējās sabiedrības iesaisti parka attīstības jautājumos;
- 3) Popularizēt parka kultūrvēsturisko un dabas mantojumu, veicot pētniecības materiālu uzkrāšanu un sistematizēšanu;
- 4) Izstrādāt parka teritorijas kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas mantojuma izziņas maršrutus;
- 5) Nodrošināt vietējās izglītības un interešu iestādes ar aktuālāko informāciju par parkā sastopamām vērtībām, iespējamiem izglītojošiem un izzinošiem pasākumiem, tādējādi pilnveidojot iestāžu mācību programmas;
- 6) Veicināt parka vizuālo pievilcību, ērtu un drošu sasniedzamību visām sociālām grupām;
- 7) Stiprināt sadarbību ar līdzvērtīgiem kultūrvēsturiskiem objektiem valstiskā un starptautiskā mērogā;
- 8) Izstrādāt pasākumu programmas ziemas sezonai;
- 9) Organizēt profesionālus kultūras pasākumus vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā;
- 10) Pilnveidot tūrisma maršrutus, atpūtas, izglītojošas programmas;
- 11) Pilnveidot parka teritorijas izmantošanu dažādu radošu, inovatīvu kultūras pasākumu un veselīga dzīvesveida veicinošu pasākumu organizēšanā;
- 12) Pilnveidot Tējas namiņa piedāvājumu klāstu sezonāla rakstura ikdienas pasākumiem (piem., tējas un saldumu iegāde vasaras sezonā);
- 13) Realizēt Brīvdabas estrādes modernizāciju un Izstāžu centra izveidi ar vietējās kultūras un tradīciju popularizēšanas klāstu.

5. Plānotās darbības rezultāti

Parka plānotā darbība un tās rezultāti aprakstīti kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājos, nosakot izpildes laiku un iespējamo finanšu avotu. Tā kā parks nav statisks elements vai objekts un, saskaņā ar Florences hartu (*Florences harta, 1982. gads*), vēsturiski dārzi un parki ir definēti par “dzīvajiem pieminekļiem”, tā attīstības plānošana ir nemītīgs un pakāpenisks process ilgtermiņā, neaprobežojoties ar noteiktu gadu skaitu. Līdz ar to atsevišķas šī dokumenta ietvaros plānotās darbības 10 gadu ietvaram ir relatīvas un tiek atzīmētas ar (*) simbolu, kas norāda konkrētā uzdevuma vēlamo rezultātu sasniegšanu ilgtermiņā, t.i. vairāk nekā 10 gadu periodā. Uzdevumu aprakstu skatīt tabulā Nr.5.

Tabula Nr.5

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
1. Mērķis – Parka pārvaldības efektivitātes paaugstināšana					
Paaugstināt esošo Elejas pagasta pārvaldes īstenoto parka pārvaldības efektivitāti	Izveidota parka efektīvas pārvaldības struktūra (dārzkopības, tūrisma un apsaimniekošanas jomās)	Piesaistīti kompetenti jomas profesionāļi (Parka dārznieks, tūrisma speciālists, parka pārvaldnieks)	Nodarbināti vismaz 3 darbinieki, atbilstoši paredzamajam štatu skaitam	2019.-2023. gads	Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi no parka, Tējas namiņa un Iztāžu zāles
Izstrādāt parka ikgadējo uzturēšanas darbu plāna formu un grafiku	Izstrādāta ikgadējo parka uzturēšanas darbu plāns forma un grafiks	Nodrošināti secīgi plānoti parka uzturēšanas darbi	Aprēķināts nepieciešamais finanšu ieguldījums un piesaistāmo cilvēkresursu skaits	2019.-2027. gads*	Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi no parka, Tējas namiņa un Iztāžu zāles
Izstrādāt un pieņemt saistošos noteikumus	Pieņemti parka apsaimniekošanas saistošie noteikumi	Definētas parka apsaimniekošanas rīcības un kvalitātes	Pieņemts 1 saistošo noteikumu dokuments	2019.-2020. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses
Piesaistīt valsts un ES finanšu instrumentus parka attīstības veicināšanai / īstenošanai	Piesaistītas finanses no Valsts un ES finanšu fondiem parka attīstības realizācijai	Sadarbība ar vietējiem un ārvalstu kvalificētiem profesionāļiem, pieredzes apmaiņa	Izstrādāti un realizēti 3 projekti	2019.-2027. gads	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgavas novada pašvaldības finanses
Organizēt vietējo, reģionālo un valstisko institūciju sadarbību	Īstenoti sadarbības pasākumi	Definēti ilgtermiņa un īstermiņa sadarbības mērķi, īstenota pieredzes apmaiņa līdzvērtīgos	Realizēti 5 pieredzes apmaiņas pasākumi	2020.-2027. gads	Valsts finanšu fondi, Jelgavas novada pašvaldības finanses

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
		jautājumos			
Iesaistīt un stiprināt vietējo un reģionālo uzņēmēju sadarbību	Īstenoti sadarbības pasākumi	Popularizēti esošie un radīti jauni produkti un pakalpojumi	Dažādots parka pakalpojumu klāsts, izveidoti specializēti, vides identitāti un mantojumu popularizējoši produkti	2020.-2027. gads	Valsts finanšu fondi, Jelgavas novada pašvaldības finanses
Veicināt starptautisko sadarbību	Īstenoti sadarbības pasākumi	Definēti ilgtermiņa sadarbības mērķi, īstenoti izglītojoši pasākumi	Realizēti 6 pasākumi (konferences, semināri, izglītojoši izbraukumi)	2021.-2027. gads	Valsts un ES finanšu fondi, Jelgavas novada pašvaldības finanses
Parka pārvaldes darbinieku izglītošana un viņu profesionālā izaugsme dārzkopības un parku apsaimniekošanas jautājumos	Atbalstīta darbinieku profesionālā pilnveide, piedaloties apmācību programmās kvalifikācijas celšanai	Atbilstošas darbinieku zināšanas, spēja nodrošināt kvalitatīvu parka apsaimniekošanu	Sezonāli teorētisko un praktisko apmācību cikli	2019.-2027. gads*	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi no parka, Tējas namiņa un Izstāžu zāles
2. Mērķis – Parka kultūrvēsturiskā mantojuma ilgtspējīga atjaunošana un uzturēšana					
Veicināt savstarpēji ieinteresēto Elejas muižas parka teritoriju skarošo īpašumu partnerību un sadarbību	Rīkotas sanāksmes saistošo īpašumu partnerības un sadarbības veicināšanai	Kvalitatīvi un abpusēji izdevīgi organizēta apkārtnes teritorija	Definētas aktivitātes kopīgu mērķu sasniegšanai	2019.-2027. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses
Veikt parka augļu dārza arheoloģisko izpēti, izstrādāt un realizēt vēsturisko stādījumu atjaunošanas projektus	Atjaunots parka augļu dārzs	Autentiskas augļu koku un ogu krūmu sugas un šķirnes, autentisks augļu dārza plānojums	Iestādīts noteikts skaits augļu koku un ogu krūmu	2022.-2027. gads	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgava novada pašvaldības finanses
Turpināt parka ainavu veidošanu – sistemātisku kokaugu (koku un krūmu)	Uz ilgtermiņa plānošanu balstīts parka ainavas atjaunošanas	Telpiski un kompozicionāli kvalitatīva vēsturiskās	Pakāpeniski atjaunota parka pamatveģētācija (lielo koku grupas,	2019.-2027. gads*	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
atjaunošanu	process	ainavas struktūra	alejas) 15ha platībā		no parka, Tējas namiņa un Izstāžu zāles
Veikt zudušo vēsturisko objektu arhitektonisko izpēti un izstrādāt rekonstrukcijas projektus	Veiktas izpētes un izstrādāti objektu rekonstrukcijas projekti	Veikta parkā vēsturiski sastopamo objektu izpēte un rekonstrukcijas projektu izstrāde augsti kvalificētu speciālistu vadībā	Veikta arhitektoniski tehniskā izpēte un izstrādāti rekonstrukcijas projekti ķeģļu paviljonam, karoga mastam, rotaļu inventāram, tenisa laukumam, akmens galdam un soliem, 1 piemiņas skulptūrai	2019.-2027. gads	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi no parka, Tējas namiņa un Izstāžu zāles
Rekonstruēt atsevišķus zudušos vēsturiskos objektus un novietot parka teritorijā	Rekonstruēti un parka vēsturiskās atrašanās vietās izvietoti objekti	Veikta parkā vēsturiski sastopamo objektu rekonstrukcija un uzstādīšana augsti kvalificētu speciālistu vadībā	Rekonstruēts ķeģļu paviljons, rotaļu inventārs, akmens galds un soli	2019.-2027. gads	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgava novada pašvaldības finanses
Veikt parka ūdensteču inventarizāciju, izstrādāt to atjaunošanas un uzturēšanas projektus	Izstrādāts parka regulārā plānojuma grāvju sistēmas atjaunošanas un uzturēšanas projekts	Veikta parka ūdensteču inventarizācija, izstrādāts to atjaunošanas un uzturēšanas projekts augsti kvalificētu speciālistu vadībā	Veikta inventarizācija parka regulārā plānojuma grāvju sistēmai	2020.-2021. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses
Izstrādāt būvprojektus un uzstādīt parka vēsturiskai videi atbilstošus labiekārtojuma elementus	Izstrādāts būvprojekts un uzstādīti videi atbilstoši labiekārtojuma elementi	Uzstādīti vēsturiskai videi atbilstoši un kvalitatīvi labiekārtojuma elementi	Uzstādīti 10 parka soliņi, 5 atkritumu urnas, 5 norādes, 10 informācijas stendi (lielie un mazie, t.sk. dižkoku marķēšanas zīmes), 3 velo novietnes, 3 bērnu rotaļu	2021.-2027. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses, ES vai Valsts finanšu fondi

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
			laukumu inventāri, 1 āra klase, 3 piknika galdi		
Izstrādāt rekonstrukcijas projektu autentiska parka ZR un A daļas celiņu tīkla un laukumu atjaunošanai un uzturēšanai	Izstrādāts parka celiņu un laukumu rekonstrukcijas projekts	Atjaunots vēsturiskais celiņu tīklojums	Atjaunots vēsturiskais celiņu tīklojums apm.1550m garumā	2021.-2027. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses, ES vai Valsts finanšu fondi
Izstrādāt parka dabas vērtību izziņas programmu	Parka dabas vērtību izziņas programma	Piesaistīti augsti kvalificēti speciālisti parka dabas vērtību inventarizācijā un izziņas programmas veidošanā	Apzināta parka bioloģiskā daudzveidība 15ha platībā. Informācija apkopota izziņošanā programmas bukletā	2022.-2025. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses, ES vai Valsts finanšu fondi
Īstenot dabas vērtību aizsardzības un saglabāšanas pasākumus	Izstrādāts dabas vērtību aizsardzības un saglabāšanas plāns. Īstenotas atsevišķas aktivitātes	Piesaistīti augsti kvalificēti speciālisti dabas vērtību aizsardzības un saglabāšanas plāna izstrādē. Iesaistīti vietējie iedzīvotāji atsevišķu aktivitāšu realizācijā	Uzstādīti putnu būriši dažādām putnu sugām, izveidotas kukaiņu un gliemju dzīvotnes	2022.-2027. gads*	Jelgavas novada pašvaldības finanses, ES vai Valsts finanšu fondi
3. Mērķis – Parka publiskās pieejamības palielināšana un pakalpojumu klāsta dažādošana					
Izstrādāt Jelgavas novada muižu parku mārketinga plānu	Parku mārketinga plāns	Izstrādāts mārketinga plāns augsti kvalificētu speciālistu vadībā	Finanšu instrumentu uzskaitē, menedžments, pakalpojumu klāsts, efektīvas publicitātes pieejas	2020. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses
Veicināt vietējās sabiedrības	Lekcijas, ekskursijas,	Piesaistīti kvalificēti	Sagatavotas 4 uz vietējo	2025.-2027.	Ieņēmumi no parka, Tējas

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
iesaisti parka attīstības jautājumos	mācību cikli, plenēri, u.c. nodarbības	pasniedzēji, konsultanti, pētnieki, entuziasti	sabiedrību vērsti iesaistes pasākumi	gads	namaņa un Izstāžu zāles, valsts finanšu fondi
Popularizēt parka kultūrvēsturisko un dabas mantojumu, veicot pētniecības materiālu uzkrāšanu un sistematizēšanu	Digitalizēti parka arhīva materiāli un pētījumi. Organizēti informatīvi pasākumi. Izveidoti informatīvi bukleti	Apkopota un strukturēta uz parku attiecināmo arhīva un aktuālo materiālu un pētījumu bāze	Izstrādāts kartogrāfiskais materiāls, izgatavoti tematiski bukleti ar parkā sastopamām vērtībām	2021.-2027. gads*	Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi no parka, Tējas namaņa un Izstāžu zāles
Izstrādāt parka teritorijas kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas mantojuma izziņas maršrutus	Kultūras un dabas mantojuma maršruti (izdales materiāls, informācijas stends, maršruta aprīkojums)	Iespēja aizraujošā veidā apzināt parka vērtības	Atzīmētas kultūras un dabas mantojuma takas. Izstrādāts materiāls ar taku un tajā satopamo vērtīgo objektu shēmu	2021. gads	Jelgava novada pašvaldības finanses
Nodrošināt vietējās izglītības un interešu iestādes ar aktuālāko informāciju par parkā sastopamām vērtībām, iespējamiem izglītojošiem un izzinošiem pasākumiem	Regulāri apkopoti aktuāli materiāli izglītības un interešu iestāžu vajadzībām	Materiālus nodrošina parka pārvaldības struktūra / gids	Ikgadēji iesniegti aktuāli materiāli par parkā identificētām vērtībām, iespējamiem pasākumiem, izzinošām nodarbībām	2020.-2027. gads*	Jelgava novada pašvaldības finanses, ieņēmumi no parka, Tējas namaņa un Izstāžu zāles
Veicināt parka vizuālo pievilcību, ērtu un drošu sasniedzamību visām sociālām grupām	Droša, ērti sasniedzama parka teritorija. Kopta vizuāli pievilcīga parka ainava	Izbūvēts kvalitatīvs vieglā transporta un autobusu stāvlaukums, nodrošināta vides pieejamība	Vieglā transporta stāvlaukums vismaz 60 vietām un autobusu stāvlaukums vismaz 3 autobusiem	2020.-2025. gads	Jelgavas novada pašvaldības finanses, ES vai Valsts finanšu fondi
Stiprināt sadarbību ar līdzvērtīgiem kultūr-	Sadarbības aktivitātes	Kvalitatīvi īstenotas sadarbības aktivitātes	Kopīgi izstrādāti tūrisma maršruti,	2020.-2027. gads	Jelgava novada pašvaldības un sadarbības partneru finanses, Ieņēmumi

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
vēsturiskiem objektiem valstiskā un starptautiskā mērogā			vietēja un reģionāla mēroga pasākumi		no parka, Tējas namiņa un Izstāžu zāles
Izstrādāt pasākumu programmas ziemas sezonai	Ikgadēja pasākumu programma	Interesanti un daudzveidīgi izmantota parka ainava dažādos gadalaikos	3 ziemas sezonas aktivitāšu programmas	2020.-2027. gads	Jelgava novada pašvaldības un sadarbības partneru finanses, Ieņēmumi no parka, Tējas namiņa un Izstāžu zāles
Organizēt profesionālus kultūras pasākumus nacionālā un starptautiskā mērogā	Mūzikas meistarklases. Pasaules tūrisma dienas simpozījs. Renesanses profesionālās mākslas pasākumi	Vietējās sabiedrības un augsti kvalificētu ekspertu iesaiste	1 mūzikas meistarklase. 1 pasaules tūrisma dienas simpozījs. 1 renesanses profesionālās mākslas pasākumi	2020. gads, 2022. gads un 2024. gads	Jelgava novada pašvaldības un sadarbības partneru finanses, ES finanšu fondi
Pilnveidot tūrisma maršrutus un atpūtas iespējas, kuros ir iekļauts Elejas muižas parks	Sadarbībā ar Jelgavas reģionālā tūrisma centru izstrādāti reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga tūrisma maršruti	Apzināti vietējā, nacionālā un starptautiskā mēroga tematiski līdzvērtīgi objekti, paplašināts redzesloks, stiprināta sadarbība	5 maršruti novadā un reģionā, 5 nacionālā mērogā un 1 starptautiskā mērogā	2022.-2025. gads	Jelgava novada pašvaldības un sadarbības partneru finanses, Ieņēmumi no parka, Tējas namiņa un Izstāžu zāles
Pilnveidot parka teritoriju izmantošanu dažādu radošu, inovatīvu kultūras pasākumu un veselīga dzīvesveida veicinošu pasākumu organizēšanā	Radoši, inovatīvi kultūras pasākumi, veselīgu dzīvesveidu veicinoši pasākumi	Nostiprināta sadarbība ar NVO u.c. iniciatīvu grupām	Katru gadu vismaz 1 NVO iniciēts kultūras pasākums un 2 sporta pasākumi	2019. - 2027. gads	NVO finanses
Pilnveidot Tējas namiņa piedāvājumu klāstu sezonāla rakstura ikdienas pasākumiem	Tējas un saldumu tirdzniecība apmeklētājiem vasaras sezonā	Paplašināts parka piedāvājumu klāsts, paaugstināts serviss	Ikdienā piesaistīti parka apmeklētāji no tuvākas un tālākas apkārtnes	2020. - 2022. gads	Piesaistītā uzņēmēja finanses

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Izpildes laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
Realizēt Brīvdabas estrādes modernizāciju un Izstāžu centra izveidi ar vietējās kultūras un tradīciju popularizējošu klāstu	Modernizēta Brīvdabas estrāde, izbūvēta Izstāžu zāle, vietējo amatnieku izstrādājumu (suvenīru, u.c.) tirdzniecība	Augstvērtīgas atpūtas un kultūras iespējas vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem. Vietējo amatnieku piesaiste	Novada un reģiona mēroga nozīmīga kultūras un mākslas pasākumu vieta. Daudzveidīgi vietējās amatniecības izstrādājumi	2025.-2027. gads	Valsts un/vai ES finanšu fondi, Jelgava novada pašvaldības finanses

Parka kultūrvēsturiskā mantojuma vēsturiskā veidola atjaunošana un to vērtību popularizēšana veicinās vietējo, reģiona un valsts sociālekonomisko attīstību. Elejas pagasta un Jelgavas novada mērogā parka teritorijā piedāvātais kultūras, sporta un izglītojošo pasākumu kopums uzlabos dzīves vides kvalitatīvos rādītājus un iedzīvotāju labklājību. Vietējai sabiedrībai, īpaši jauniešiem, paaugstināsies izpratne, cieņa pret parka vēsturiskām vērtībām, tādējādi nodrošinot parka ilgtspēju un kultūras mantojuma pēctecību. Līdz ar parka un tā apkārtnes infrastruktūras sakārtošanu tiks spodrināts pagasta un novada tēls, būtiski paaugstināsies tūristu pieplūdums. Pagasts kļūs par nozīmīgu kultūras un veselīga dzīvesveida veicināšanas vietu reģionā.

Reģiona un valsts mērogā Elejas muižas parka attīstība ir līdzvērtīga citu 19. gs. ainavu parku attīstības nozīmībai, kas vienlīdz nosaka nepopulāru, drosmīgu un laikmetīgu lēmumu pieņemšanu. Elejas muižas parks ir 19. gs. ainavu stila dārzu un parku „pērle”, kas valsts mērogā izceļ tā laika izglītotās, mērķtiecīgās sabiedrības eiropeiski stilistisko gaumi, intelektu un rocību, bet mūsdienās atklāj unikālas kultūrvēstures lappuses, vienlaicīgi stiprinot valsts identitāti un dažādojot tūrisma piedāvājumu klāstu.

Parka attīstības ietvaros tiks vērtēts vietējo iedzīvotāju, tūristu un citu kultūras un veselīga dzīvesveida pakalpojumu izmantotāju plūsmas raksturs – tiks klasificēti pieprasījuma veidi, analizētas sociālo grupu intereses un lietotāju slodzes ietekmes uz parka kultūras un dabas mantojumu, ilgtermiņā līdzsvarojot vēsturisko vērtību aizsardzības, saglabāšanas un attīstības jautājumus.

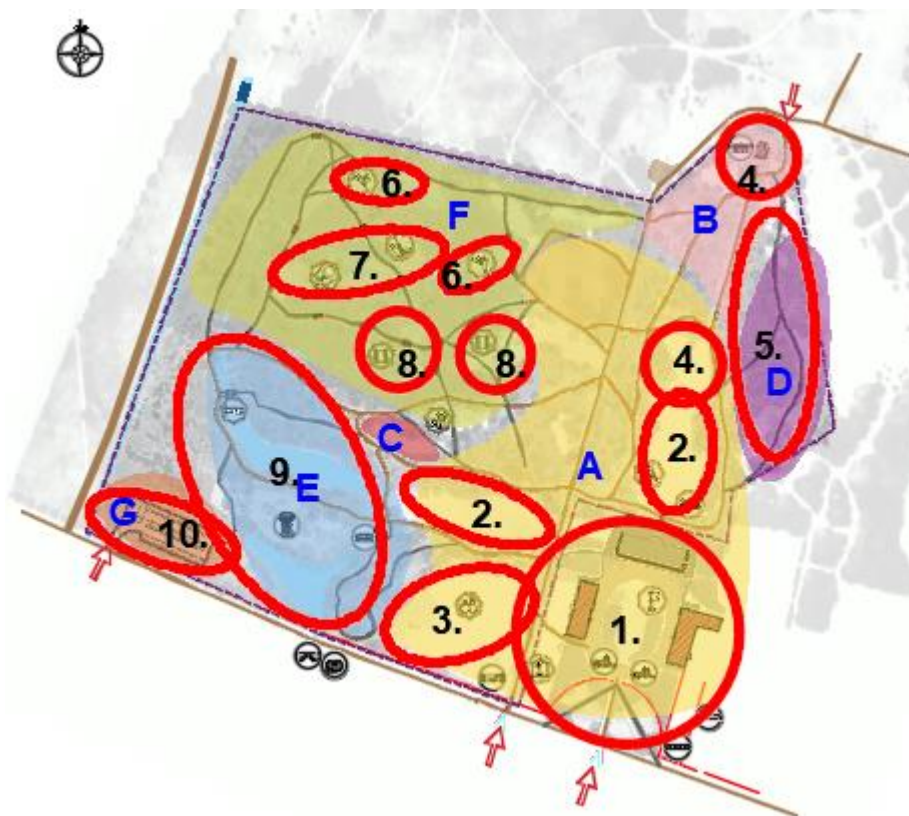
5.1. Pasākumu programmas raksturojums

Parka teritorijā paredzēti kultūras pasākumi, kas ir tieši saistīti ar parka kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošanu un popularizēšanu. Projekta ietvaros iecerēts īstenot kompleksu parka ainavas atjaunošanu, kas turpmāk paplašinās esošo kultūras pakalpojumu klāstu. 2018. gadā veiktā Elejas muižas parka pārvaldības plāna 2018.-2027.gadam ietvaros izstrādāti parka zonējuma priekšlikumi, kurā parka teritorijā atzīmētas desmit tematiskās zonās (sk. attēlu Nr.2), kas kopumā veido vienu parka kultūrvēsturisko telpu:

1. Re prezentācijas zona;

2. Publisku pasākumu norises un ģimeņu atpūtas zonas;
3. Augļu dārza zona;
4. Pasīvās atpūtas un individuālo pasākumu zona;
5. Sajūtu zona;
6. Aktīvās atpūtas zonas;
7. Bērnu aktivitāšu un izziņas zonas;
8. Piknika zonas;
9. Dīķa un pussaliņas zona;
10. Auto stāvlaukuma zona.

Papildus jau esošiem ikgadējiem pasākumiem, tai skaitā kultūras pasākumiem, paredzēts paplašināt veselīga dzīvesveida veicinošu, kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma izziņošu un izglītojoša rakstura publisku pasākumu klāstu, kas norisināsies, aptverot visu parka teritoriju. Tie ir pasākumi, kas, galvenokārt, ir saistīti ar ikgadējiem gadskārtu svētkiem; veselīga dzīvesveida (sporta) pasākumiem visās sezonās parkā; kultūras pasākumiem kā mākslas plenēriem, izstādēm, festivāliem; organizāciju veidotām ekskursijām, ekspedīcijām, vides pētnieciskiem pasākumiem, kā arī vietējo izglītības un interešu iestāžu rīkotiem izglītojošiem pasākumiem.

Attēls Nr.2. Parka tematiskās zonas un pasākumu telpas

Tematiskās zonas (1.-10.) 1.Reprezentācijas zona; 2.Publisku pasākumu norises un ģimenes atpūtas zonas; 3.Augļu dārza zona; 4.Pasīvās atpūtas un individuālo pasākumu zona; 5.Sajūtu zona; 6.Aktīvā atpūtas zonas; 7.Bērnu aktivitāšu un izziņas zonas; 8.Piknika zonas; 9.Dīķa un pussaliņas zona; 10.Auto stāvlaukuma zona. Pasākumu telpas (A-G), A- Publisku pasākumu norises telpas; B- Privātu pasākumu norises telpa; C- Telpa ap vides objektu „Mīlestībai”; D-Sajūtu telpa parka ZA daļā; E-Dīķa un pussaliņas telpa; F-Mežaparka telpa; G-Perspektīvā auto stāvlaukuma teritorija

Atbilstoši parka tematisko zonu dalījumam parka teritorijā nākamo 10 gadu griezumā iespējams izdalīt sekojošas dažādu *notikumu* telpas, to raksturojumu un paredzamās funkcijas skatīt tabulā Nr.6.

Tabula Nr.6

Apz.	Notikumu telpas nosaukums	Raksturojums	Funkcija
A	Publisku pasākumu norises telpa	Elejas muižas parks ir nozīmīgs objekts novada kultūras pasākumu rīkošanā. Parkā esošā brīvdabas estrāde, izstāžu zāle, plašās lauces un izbūvētais celiņu tīkls, nodrošina visām sociālām grupām piemērotu pārvietošanos un vietas ērtu un drošu lietojumu atbilstoši vēsturiskām un mūsdienu prasībām	<ul style="list-style-type: none"> - Ikgadēji publiski kultūras, izklaidējoši un veselīgu dzīvesveidu veicinoši pasākumi; - Mākslas pasākumi, izstādes, plenēri, simpoziji. Organizētas parka arhitektūrai veltītas izstādes; - Izstāžu zāles telpas nodrošinās iespēju rīkot izstādes, seminārus, konferences, u.c. mazāka mēroga pasākumus; - Laika gaitā, atbilstoši pieprasījumam, telpās varēs piedāvāt meistarklases, kursus, darbnīcas, profesionālas konsultācijas par kultūras un dabas mantojumu; - Tematiskie (kultūras, dabas, izziņas, u.c.) tūrisma maršruti, iekļaujot tos citos tūrisma maršrutos novadā, reģionā un valstī; - Veselīgu dzīvesveidu veicinoši pasākumi visās sezonās (skriešanas, nūjošanas, riteņbraukšanas, orientēšanās trases, ziemas sezonā – slēpošanas trases). - Programmas izglītības un interešu izglītības iestāžu vajadzībām skolu programmu papildināšanai.
B	Privātu pasākumu norises telpa	Atjaunotais tējas namiņš ir īpaši iecienīta privātu svinību vieta un galamērķis vietējo iedzīvotāju ikdienas pastaigām pa parku.	<ul style="list-style-type: none"> - Privāti nozīmīgi pasākumi (laulību ceremonijas, u.c. īpaši svētki);
C	Telpa ap vides objektu „Mīlestībai”	Parka vēsturiskā ainava papildināta ar interaktīviem, mūsdienīgiem vides objektiem – skulptūru „Mīlestībai” un skaņas elementu „Saruna”. Abi objekti izvietoti parka R daļā un ir saistīti ar pastaigu maršrutiem	<ul style="list-style-type: none"> - Apskates objekts, kāzu pieturvieta.
D	Sajūtu telpa parka ZA daļā	Teritorijā ir vairākas atklātas nelielas lauces, kas savienotas ar pastaigu celiņu. Telpa veidojas blakus tējas namiņa un galvenās lauces zonai, ir ātri un ērti sasniedzama	<ul style="list-style-type: none"> - Uz sajūtām un maņām balstīti vides izzināšanas / sajūšanas pasākumi; - Atklāšana, pētīšana, dabas procesu vērošana.

Apz.	Notikumu telpas nosaukums	Raksturojums	Funkcija
E	Dīķa un pussaliņas telpa	Dīķis un pussaliņa ir parka sāna lauces turpinājums, kas galvenokārt pilda parka arhitektoniski kompozicionālo funkciju, nodrošinot tālus skatus un plaši pārredzamu ainavu	<ul style="list-style-type: none"> - Mierīgās atpūtas vietas ar pastaigām, relaksāciju; - Meditatīvi pasākumi; - Ūdens biotopu vērošana.
F	Mežaparka telpa	Bioloģiski daudzveidīga parka teritorija ar vairākām, nelielām laucēm, kas savienotas ar pastaigu celiņiem	<ul style="list-style-type: none"> - Pasākumi, kas ir saistīti ar aktīvu atpūtu dabā; - Bērnu rotaļu zona; - Pasīvā atpūta. - Izglītības un interešu iestāžu rīkotas izziņas un izglītojošas ekspedīcijas; - Dabas vērotāju ekspedīcijas.
G	Perspektīvā auto stāvlaukuma teritorija	Plānota parka DR daļā ar ērtu piebraucamā ceļa savienojumu. Nozīmīgs objekts vietas organizētai un kontrolētai pārvaldībai	<ul style="list-style-type: none"> - Tūrisma autobusu novietne; - Ikdienas apmeklētāju auto transporta novietne; - Pasākumu organizatoru un dalībnieku auto transporta novietne.

Parka funkcija, paralēli tā kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzībai un saglabāšanai, ir nodrošināt tā apmeklētājiem kvalitatīvas rekreācijas, izglītošanās un veselīga dzīvesveida uzturēšanas iespējas. Parka teritorija un tajā organizētie pasākumi būs pieejami plašam sabiedrības lokam. Parka pasākumu programma laika gaitā pilnveidosies, atjaunojot parka vēsturiskos objektus, uzlabojot infrastruktūru un radot jaunas struktūras (Izstāžu zāles būvniecība). Elejas muižas parks tiks popularizēts kā unikāls Latvijas kultūras mantojums, piedāvājot ikvienam pilnveidot zināšanas un izpratni par 19.gs. dārzu un parku arhitektūru.

Laika gaitā paredzēts īpaši uzmanīgi sekot vides ietekmes jautājumiem un noslodzes rādītājiem, veicot monitoringus, tādējādi nepieļaujot vai maksimāli mazinot negatīvo ietekmi gan uz atjaunotiem vēsturiskiem objektiem, gan parka veģetāciju, infrastruktūru, labiekārtojuma elementiem un ainaviskām vērtībām kopumā.

5.2. Noslogojuma un apmeklētāju skaita raksturojums un prognozes

Apmeklētāju skaita prognoze izteikta procentuālās vienībās atbilstoši nedefinētām pasākumu telpām, paredzot, ka atsevišķas parka telpas laika gaitā būtiski mainīsies (pamatojoties uz esošām parka attīstības iestrādēm un plānotām stratēģiskām aktivitātēm), tādējādi radot mainīgu noslodzi uz citām parka telpām un parka teritoriju kopumā (sk. tabulu Nr.7). Tā kā parks ir liela mēroga kultūras telpa ar dabā relatīvi saskatāmām robežām, tad tā funkcionāli fiziskā izmantojamība ir pakārtota arī citiem, tuvu esošiem kultūrvēsturiskiem objektiem, kuros paredzēti cita vai līdzīga rakstura un tematikas

pasākumi. Tas nozīmē, ka apmeklētāju skaita prognoze būs pakārtota arī citām Jelgavas novadā un blakus novados rīkotām aktivitātēm un pasākumiem.

Tabula Nr.7

Telpas nosaukums	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Telpu noslodzes prognoze, %									
Publisku pasākumu norises telpa	60	70	80	80	80	90	90	100	100	100
Privātu pasākumu norises telpa	50	50	70	70	80	90	100	100	100	100
Telpa ap vides objektu „Mīlestībai”	-	20	50	50	50	80	100	100	100	100
Sajūtu telpa parka ZA daļā	-	-	-	25	25	25	25	25	25	25
Dīķa un pussaliņas telpa	-	80	100	100	100	100	100	100	100	100
Mežaparka telpa	-	-	-	20	50	80	80	80	100	100
Perspektīvā auto stāvlaukuma teritorija	-	-	50	75	100	100	100	100	100	100

Apmeklētāju skaita procentuālais pieaugums aprēķināts, ņemot vērā Jelgavas reģionālā tūrisma centra statistiku par 2017.gadu. Statistikā atspoguļotās tūrisma plūsmas ikgadējais procentuāli vidējais pieaugums ir 2%. Sakarā ar Tējas namiņa atjaunošanu, ir izveidojies jauns pakalpojuma veids, kas ir būtiski paaugstinājis (par 93%) apmeklētāju pieplūdumu visai teritorijai, salīdzinot 2016. gada un 2017. gada datus. Parka apmeklētāju skaits 2016. gadā bija 3116 apmeklētāji, savukārt 2017.gadā – 6034 apmeklētāji. 2018. gada oktobrī Elejas muižas parkā ir uzstādīts elektroniskais apmeklētāju skaitītājs. Prognozētais apmeklētāju skaits parka teritorijā uz 2027.gadu ir vidēji 12 000.

6. Publicitāte

Pēdējā desmitgadē Elejas muižas parka publicitāte saistāma ar ES un valsts finanšu atbalstu. Realizēto projektu ietvaros būtiski paaugstināta informatīvā aprīte plašsaziņas līdzekļos – publicēta informācija par dažādām aktivitātēm parka pētniecībā, atjaunošanā, jaunu pakalpojumu sniegšanā, u.c.

Turpmāk, atjaunojot parka kultūrvēsturiskās vērtības, paplašinot un dažādojot parka pakalpojumu klāstu, būtiska loma būs publicitātes kvalitatīviem un kvantitatīviem rādītājiem. Publicitātes efektivitāti plānots paaugstināt, veicot sekojošas aktivitātes:

- Izstrādāti Jelgavas novada muižu parku vizuālās atpazīstamības priekšlikumi – informatīvo stendu plakātu vēlamais noformējums; drukāto materiālu (piemēram, veidlapas, publicitātes materiāli, pārskati, dažādi informatīvie, kā arī konferenču un semināru materiāli, informācija preseī) noformējums; reklāmu un reprezentatīvo materiālu noformējums;
- Papildināta mājas lapa <https://www.facebook.com/elejastejasnamins/>, nodrošināts lapas tulkojums krievu un angļu valodā, izveidots pasākumu kalendārs, radīts forums, tādējādi veicinot vietējās sabiedrības un tūristu iesaisti parka attīstībā un popularizēšanā;
- Jelgavas reģionālā tūrisma centra mājas lapā www.tornis.jelgava.lv ievietota papildus informācija par parku, tā vērtībām un iespējamām aktivitātēm, pakalpojumiem, iekļaujot parku vienotā novada tūrisma piedāvājumā;
- Izstrādātas vietējā un starptautiskā mēroga sadarbības aktivitātes, ar mērķi pilnveidot tūrisma pakalpojumu klāstu, radot jaunus kultūras, dabas, atpūtas un izglītojošās programmas dažādām sociālām mērķgrupām;

Lai veiksmīgi nodrošinātu rīkoto pasākumu publicitāti 10 gadu griezumā, tabulā Nr.8 apkopoti publicitātes pasākumu līdzekļi, kas galvenokārt ir saistīti ar parka teritorijā organizēto publisku un privātu pasākumu aktivitātēm, informācijas publicēšanu plašsaziņas līdzekļos un reklāmas aktivitātēm.

Tabula Nr.8

Reklāmas veidi (kanāli)	Raksturojums
Informatīvās izkārtnes, stendi, plakāti, u.c.	<ul style="list-style-type: none"> - Sabiedrisko attiecību nodaļa tiks informēta par tekošām aktivitātēm parka teritorijā, izsūtīt informāciju par katru pasākumu. - Drukātā formātā plakātus (ja tādi tiek izstrādāti) paredzēts izvietot novada pagasta centru sabiedriski nozīmīgās iestādēs, publiskā ārtelpā šim mērķim paredzētās vietās / stendos. - Par reģionāli, nacionāli un starptautiski nozīmīgiem pasākumiem plānots informēt mērķauditorijas, pārsvarā izmantojot interneta resursus, plakātus noformējot atbilstošā svešvalodā. - Parka teritorijā plānots uzstādīt vienota stila informācijas stendus, kur galvenokārt tiks izvietota pamatinformācija ar parka vēsturisko aprakstu un tajā sastopamām vērtībām.
Informācija presē,	- Raksti nacionālajos, reģionālajos un vietējos preses izdevumos, informējot par

Reklāmas veidi (kanāli)	Raksturojums
žurnālos	pasākumiem, kas tiek organizēti atbilstošajai mērķauditorijai. - Vismaz 1x 3 gados organizētas ekskursijas pa parka teritoriju mediju pārstāvjiem.
Informācija masu mediju kanālos	- Radio kalpo par informācijas avotu saistībā ar parkā organizētiem pasākumiem un notikumiem, kā arī aicinot iedzīvotājus interaktīvi izteikt savas vēlmes, vērtējumu.
Informācija parka mājas lapā un citos interneta resursos	- Sociālos tīklos kā www.facebook.com lapā regulāri ievietojama aktuālā informācija par parka atjaunošanu – pētījumiem, restaurācijas darbiem, u.c. Publicēta informācija par pasākumiem, to norisi, ievietojot rakstus un fotomateriālus pirms un pēc plānotā pasākuma. Izveidots pasākumu kalendārs. - Regulāri publicēta informācija piļu un muižu asociācijas mājas lapā www.pilis.lv . - Veidota sadarbība ar citām apvienībām, kas ir ieinteresēta popularizēt Latvijas kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma objektus, piemēram, www.unesco.lv .
Informācija tūrisma piesaistei (bukleti, kartes, fotoalbumi, suvenīri, u.c.)	- Izstrādātas kartes (pieejamas drukātā un elektroniskā formātā) ar dažādiem iespējamiem tematiskiem maršrutiem, veidojot kultūras un dabas izziņas, atpūtas, veselīga dzīvesveida veicinošas aktivitātes. - Radīti dažādi suvenīri (apdrukātas krūzītes, veidoti atslēgu piekariņi, un citi īpaši tikai ar parku identificējami suvenīri), kas attēlo parka vērtības.

Plānoto pasākumu publicitātei tiks nodrošināta atgriezeniskā saite, informējot sabiedrību ne tikai par iecerēto pasākumu norisi, vietu un laiku, bet arī veidojot informatīvas publikācijas pēc pasākumiem, publicējot foto vai videomateriālus, rosinot pasākumu apmeklētāju un citu sabiedrības pārstāvju viedokļu paušanu par pasākuma kvalitāti, ieguvumiem, utt. Pamatojoties uz apmeklētāju atsauksmēm, tiks pilnveidoti turpmākie, kā arī organizēti jauni pasākumi.

7. Parka ilgtspēja

Elejas muižas parka darbības stratēģija izstrādāta 10 gadu periodam ar mērķi aizsargāt, pārvaldīt un ilgtspējīgi plānot 19.gs. parku ainavas veidošanās filozofiskos principus mūsdienīgas, kvalitatīvas, tai skaitā daudzpusīgas dzīves vides nodrošinājumam vietējai sabiedrībai un tās viesiem.

Tā kā parks ir dinamiska vide ar atsevišķiem statistiskiem elementiem, tad tā ilgtspēja ir mērāma proporcionāli tā pastāvēšanas laika periodam līdz mūsdienām. Parks kā apdzīvotas vides struktūra ir nodrošinājums vietas identitātei un vēsturiskā mantojuma bagātībai – kā materiālo, tā nemateriālo vienību saturā. Investējot valsts un ārvalstu finanšu resursus un augsti kvalificētu speciālistu potenciālu, ilgtermiņā tiek saglabāts unikāls Latvijas kultūrvēsturiskais mantojums.

Elejas muižas parka atjaunošanas rezultātu saglabāšanu nodrošinās sekojoši aspekti:

- Atjaunota 19.gs. parka ainava ar visiem tajā esošiem vēsturiskiem objektiem – mazās arhitektūras formām, to unikalitāte Latvijas un Baltijas valstu mērogā;
- Atbilstoši labiekārtota, ērta, droša, aktīva un izglītojoša rekreācijas vieta vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem;
- Optimizēta parka pārvaldes struktūra, tās efektīva darbība investīciju piesaistē, pasākumu organizēšanā un koordinācijā, valstiskās un starptautiskās sadarbības stiprināšanā, kvalitatīvas apsaimniekošanas nodrošināšanā;
- Uzkrātā pieredze pašvaldības kultūrvēsturiskā īpašuma aizsardzībā, saglabāšanā un attīstībā;
- Parka ciešā sasaiste ar citiem kultūrvēsturiskā mantojuma objektiem novada, reģiona, valsts un starptautiskā līmenī;
- Parks ir izveidojies par vienu no nozīmīgākajiem tūrisma objektiem Zemgalē un Latvijā.

Šis dokuments ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šī dokumenta saturu pilnībā atbild Jelgavas novada pašvaldība, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.